

Krisztusba öltözve

Szent Pál apostolról, az ő életéről tudunk a legtöbbet az ősegyház tagjai közül. Életének titka, legmélyebb valósága, a Krisztusba öltözöttség volt. Ez az átalakulás fejezi ki legjobban életét. A Pál-fordulás, Damaszkusz közelében történt. Az üldözőből így lett az Úr leghűségesebb apostola. Már nem ő élt, hanem Krisztus élt őbenne.

„Az égből egyszerre nagy fényesség vette körül... kinyitotta a szemét, de nem látott. ...Három napig nem látott...” (Apcsel 9, 3. 8. 9.) Találkozott Krisztussal, a világ Világosságával, s benne meglátta saját sötétségét, vakságát, eddigi élete elégtelenségét.

„Saul, Saul, miért üldözöl? ... Jézus vagyok, akit üldözöl... De állj fel és menj a városba, ott majd megmondják neked, mit kell tenned.” (Apcsel 9, 4. 5. 6.) Jézus azonosította magát minden kereszténnyel. Majd elküldi Egyházába, titokzatos testébe újjászületni. Pál pedig kidolgozza Krisztus testének teológiáját, elkezdti szervezni Krisztus Egyházát. Krisztus újjászülte őt Egyházában, ő pedig a szülés fájdalmait élte át Krisztus Egyházáért.

„Három napig nem látott, nem evett, és nem ivott.” (Apcsel 9, 9) Három napig tartott ez az élő halál. Jézus is három nap volt a föld gyomrában. Átéli Jézus halálát és feltámadását. Krisztusban meghal, de benne fel is támad.

Közben Saul imádkozott. (Apcsel 9, 11) Átimádkozta mindazt, amiben eddig hitt. Istennel párbeszédben tisztázta hitét. Később pedig megosztotta másokkal hit-tapasztalatát. Így lett ő egy személyben nagy imádkozó és nagy apostol.

„Ananiás ... e szavakkal tette rá a kezét: Saul testvér, Urunk Jézus küldött... hogy visszakapd szemed világát és eltelj a Szentlélekkel.” (Apcsel 9, 17) A Lélek elvezeti a tökéletességre; felhasználja, mint választott edényt és élő templomává teszi.

Pál Krisztustól, az Egyház által, a Szentlélekben megkapja hivatását: **„...eszkö-zőműl választottam, hogy megismertesse nevemet a pogány népekkel, a királyokkal és Izrael fiaival. Megmutatom majd neki, mennyit kell értem szenvednie.” (Apcsel 9, 15)** Választott eszköz lett, a pogányok apostola és a szenvedésben is egyesült Krisztussal. Egész további életét meghatározta ez a találkozás.

„Azon nyomban valami hályog féle vált le szeméről és visszakapta látását.” (Apcsel 9, 18) Elkezdett látni. Immár Krisztusban. Krisztus újjászülte őt, rendet rakott életében.

„Mindjárt megkeresztelkedett.” (Apcsel 9, 18) Lefoglalta magának a Szent-háromság, birtokba vette. További élete a kereszttség kegyelmeinek kibontakoztatá-sa volt. Az Óáltala megismert és tanított Igazság hozzánk is eljutott. Számunkra is mutatja a keresztény tökéletesség útját: Krisztusba kell öltöznünk, hogy már ne mi éljünk, hanem Krisztus éljen mibennünk.



„SZÁMOMRA AZ ÉLET KRISZTUS, A HALÁL PEDIG NYERESÉG”

„Bármit szóltok és tesztek, mindent az Úr Jézus nevében tegyetek...” Kol, 3,17

Krisztus páratlan méltósága

Lenyűgöző Szent Pál Krisztus-központúsága, Kriszto-centrikus teológiája.

Saul, aki korábban tüzzel-vassal üldözte a keresztényeket a Törvény iránti (vak)buzgósággal, most ugyanazzal a hévvel és Krisztus iránti mérhetetlen lelkesedéssel hirdeti Krisztust és az Ő evangéliumát.

„Mivel tehát Uratoknak ismertétek el Krisztus Jézust, éljete is benne. Verjete benne gyökeret és épüljete rá, erősödjete meg a hitben, ahogy tanultátok, s legyen túlárado a hálaadástok... Benne lakik testileg az Istenség egész teljessége, benne lettek ennek a teljességnek részesei: benne, aki minden fejedelemség és hatalmasság feje... Vele temettek el a kereszttségben, vele is támadtok föl az Isten erejébe vetett hit által... Kol 2, 6.12.

Nem a törvény, hanem a hit üdvözít

A Galatákhoz írt levélben is tisztázza Szent Pál, hogy nem a törvény megtartása, hanem a hit által üdvözülünk. Ezt azért kénytelen Pál nyomatékosan hangsúlyozni, mert Galáciából való távozása után a Palesztinából érkező zsidó keresztény tanítók nagy zavart keltek e tekintetben. Azt hirdették ugyanis, hogy a körülmetélkedés és a mózesi törvény megtartása nélkül nem lehet üdvözülni. Pál apostol a Galatákhoz írt levelében kifejti, hogy a mózesi törvény megtartása nemcsak hogy nem szükséges, hanem káros is, ha valaki attól várja a megigazulást és az üdvösséget. A megigazulás és az üdvösség kegyelmének egyetlen forrása a megváltó Krisztusba vetett hit.

Halljuk mit ír erről a Népek Apostola:

„Tudjuk azonban, hogy az ember nem a törvény tettei alapján igazul meg, hanem a Jézus Krisztusba vetett hit által. Ezért mi is elfogadtuk Jézus Krisztus hitét, hogy a Krisztusba vetett hit által, s ne a törvény cselekedetei alapján igazuljunk meg, mert a törvény tettei által senki meg nem igazul.” Gal 2,16.

Az Efezusiakhoz írt levélben is nyomatékosítja Pál a hit fontosságát: „Benne, a belé vetett hit által járulhatunk bátran és teljes bizalommal Isten elé.” Ef 3,12. „... a hittel Krisztus lakjék szívetekben s ti gyökeret verjete és alapot vessete a szeretetben...” Ef 3,17.

Krisztus a világmindenség középpontja

Az úgynevezett Békés-Dalos Újszövetségi Szentírásban fejezetcímként ezt írják a fordítók a Kolosszei levél 1,13 elé: „Krisztus a világ teremtője és megváltója”

S valóban csodálatosak azok a szavak, amelyekkel Szent Pál apostol Krisztusról ír, akiben az Atya mindent teremtett, s minden benne áll fönn: „Ő (ti. Krisztus) a láthatatlan Isten képmása, minden teremtmény elsőszülöttje. Benne teremtett mindent a mennyben és a földön: a láthatókat és a láthatatlanokat, trónusokat, uralmakat, fejedelemségeket, és hatalmasságokat. Mindent általa és érte teremtett. Ő előbb van mindennél, s minden benne áll fönn.” Kol 1,14-17.

Az Efezusi levél elején pedig arról olvashatunk, hogy lelki értelemben is minden kegyelem és áldás Krisztus által érkezik hozzánk: „Áldott legyen az Isten, Urunk Jézus Krisztus Atyja, aki Krisztusban minden mennyei, lelki áldással megáldott minket! Benne választott ki a világ teremtése előtt, hogy szentek és feddhetetlenek legyünk előtte.” Ef 1,3-4.

Pál számára az „idők teljességét” is Krisztus jelenti, s nem győzi keresni a szavakat, amiket természetesen meg is talál, hogy dicsőítse Krisztust, mint a világmindenség középpontját: „Tudtunkra adta ugyanis jószágos tetszése szerint akaratának titkát, amellyel elhatározta, hogy az idők teljességével Krisztusban, mint főben foglaljon össze mindent, ami mennyben és földön van.” Ef 1,9-10.

Ezek mellett természetesen még azt is kiemeli Pál, hogy a nemzetek, nemzetiségek, népek között is eltünteti Krisztus a határokat, mert most már nem ezek a földi hovatartozások a lényegesek, hanem mindenben Krisztus: „Itt már nincs görög vagy zsidó, körülmetélt vagy körülmetéletlen, barbár vagy szittya, rabszolga vagy szabad, hanem minden és mindenben Krisztus.” Kol 3,11.

Ez a megfogalmazás és gondolat érdekes módon más helyen is előjön szinte szó szerint, ami azt mutatja, hogy Pál ezt nagyon fontosnak érezte hangsúlyozni: „Nincs többé zsidó vagy görög, rabszolga vagy görög, férfi vagy nő, mert ti mindnyájan egy személy vagytok Krisztus Jézusban.” Gal 3,28.

Élet a Feltámadt Krisztusban

Átvezetésként álljon itt az a mondat, ami szintén a Krisztusban való teremttségünket hangsúlyozza, s egyúttal már azt is, hogy a hit cselekedetek nélkül halott, mert jöttekre vagyunk teremtve: „Az ő alkotása vagyunk: Krisztus Jézusban jöttekre teremtett minket, melyeket Isten előre elrendelt, hogy bennük éljünk.” Ef 2,10.

Pál apostol sokszor ír arról, hogy életünk Krisztus, s hogy Vele kell élnünk, halnunk és feltámadnunk, ami azt is jelenti, hogy a régi (bűnös) embernek bennünk meg kell halnia, s az új embernek pedig meg kell születnie: „Ha tehát feltámadtatok Krisztussal, azt keressétek, ami odafönn van, ahol Krisztus ül az Isten jobbján. Ami odafönn van, arra irányuljon figyelmetek, ne a földiekre. Hiszen meghaltatok és életetek Krisztussal az Istenben van elrejtve. Amikor Krisztus, a mi életünk, megjelenik, vele együtt ti is megjelentek a dicsőségben.” Kol 3,1-4.

Pálnál szinte természetes, hogy a Krisztusban való ételle kapcsolatban azonnal a gyakorlati keresztény élet konkrét tennivalóiról ír és az érények sokaságát sorolja fel, ami nemcsak a most következő idézetre vonatkozik; gyakorta látjuk ezt a „módszert” nála: „Mint Isten szent és kedves választottjai, öltsetek magatokra szívbeli irlgalmat,

jóságot, alázatosságot, szelídséget és türelmet. Viseljétek el egymást és bocsássatok meg egymásnak, ha valakinek panasza van a másik ellen. Amint az Úr megbocsátott nektek, ti is úgy tegyetek! Mindezen felül pedig szeressétek egymást, mert ez a tökéletesség köteleke. S Krisztus békéje uralkodjék szívetekben, hiszen erre vagytok hivatva egy Testben. Legyetek hálásak... Énekeljétek hálás szívvel zsolnárt, himnuszt és szent dalokat Istennek. Bármit szóltok és tesztek, mindent az Úr Jézus nevében tegyetek s adjatok hálaát általa Istennek, az Atyának.” Kol 3,12-17.

Pál annyira konkrét, gyakorlati utasításokat tud adni, hogy szinte minden korszoporra lebontva fogalmazza meg a hétköznapi teendőket és a gyakorlandó ére-nyeket. Ezt most nem idézzük, csak jelezzük, hogy akinek ideje engedi, elolvashas-sa: Kol 3,18-25.

Amikor imát kér Pál önmagáért (amit gyakran megtesz), akkor is Krisztus áll a középpontban: „Imádkozzatok egyúttal értünk is, hogy Isten adja meg a beszéd készségét Krisztus titkának hirdetésére – ezért vertek bilincsbe – hogy úgy tárjam föl azt, amint kötelességem.” Kol 4,3.

Megdöbentő és megható megfigyelni, hogy Pálnak mi mindenre gondja van, amiben már természetesen az is észlelhető, hogy rendkívül bölcs emberrel állunk szemben: „A kívülállókkal szemben okosan viselkedjétek. Az időt jól értékesíté-tek. Beszédetek legyen mindig szíves, sóval ízes, s akkor helyesen tudtok majd megfelelni mindenkinek.” Kol 4,5-6.

Összeállította: fr. Sándor



ISTEN ÜZENETE AZ IRGALOM ÜZENETE

Szent Pált apostolként tartjuk számon, annak ellenére, hogy nem tartozott a tizenkettő közé. Az első keresztény írott irodalom tőle származik, ilyen értelemben az ő helye egészen rendkívüli.

A tizenkét apostol nagy belső utat tett meg a földön élő Jézussal. Követték tetteit, utánozhatták gesztusait, prédikációik mögött ott volt a Jézus-tapasztalat: a Vele való meghittség, a tanítása, a szóhasználata... – Ő volt a példa.

Az apostolok, amikor megismerték Jézust, személyét megpróbálták összekötni az Ószövetséggel, de ők – amint később Szent Pál is – egy győzedelmes Messiást láttak benne, amelyet a héber Biblia leír. Az apostolok látását elhomályosította, hogy személyesen ismerték Jézust. Lekötötték őket az élmények. Jézus halála számukra személyes, érzelmi kudarc és fájdalom volt. Szent Pál azonban mindezt nem élte meg.

Miért Jézus élete után kapta Szent Pál a meghívást?

Először a Feltámadottal találkozik. Nem volt együtt Jézussal, az „egyszerű emberrel”, a Genezáreti-tónál, hanem azonnal a Megdicsőülttel találkozik, a feltáma-dás misztériumában.

Pál számára Jézus azelőtt csak egy csaló volt, aki nem élt a szavai szerint. Az ószö-vevetségi ember gondolkodásában Isten csak akkor lehet velünk, ha győzünk. Ő velünk győz. Azért győzhetünk, mert Isten velünk van. De Jézus meghalt, tehát nemhogy nem lehet Isten, de még Isten embere sem! Isten nem támogathatta őt, mivel meghalt. Így a szavai sem érnek semmit. Mindaz, amit tanított, halálával semmivé lett. Ezért harcolt Pál az első keresztények ellen.

Amikor a Feltámadottal találkozik, megérti, hogy Isten mit akart nekünk mon-dani Fiának szenvedésével és keresztthalálával. Ettől kezdve az egész Szentírás mást jelent számára. Egy pillanat alatt megértette, amit a többi apostol (pl. Péter), csak hosszú évek alatt értett meg: hogyan lehet velünk az Isten úgy, hogy kudarcot val-lunk, szenvedünk, gyengék vagyunk...

Isten üzenete nem az életünkben szigorúan beteljesedő igazságosság üzenete, hanem az irgalom üzenete. Jézus keresztje egyszerre teszi nyilvánvalóvá bűnünket és Isten irgalmát. Közvetítővé lett értünk. Szent Pál hivatása közvetlenül kapcsoló-dik Jézus halálához és föltámadásához, mert ez az evangélium magja! Isten feltá-masztotta azt, akit mi megöltünk.

Az evangéliumokban sokszor ma is magatartásformákat, normákat keresünk: hogyan kell viselkedni? Így az erkölcs fontosabb helyre kerül, mint Jézus élete, halála és föltámadása, pedig az evangélium lényege maga Jézus!

Mindig azon töprengünk, mit hogyan csináljunk. A lényeg pedig, hogy így ol-vassuk a Szentírást: Ki vagyok én az Isten szívében? Az első ima Isten imája, amelyben azt kéri, hogy legyek. Az újjászületés, a felülről való megszületés azt jelenti, hogy újra és újra mindig beleegyezzünk ebbe a létbe, amire Isten hívott. Hall-gatni, ahogyan Isten kimondja, kibetűzi a nevünket – ez lelki életünk története.

Lectio divina a Kolosszei levél himnuszával

„Örömmel adjatok hálaát az Atyának, aki méltókká tett titeket arra, hogy nektek is részeseket legyen a szentekkel a világosságban. Kiragadott minket a sötétség ha-talmából, s áthelyezett szeretett Fiának országába. Benne van a mi megváltásunk, a bűnök bocsánata. Ő a láthatatlan Isten képmása, és minden teremtmény elsőszü-löttje, mert benne teremtett minden az égben és a földön, a láthatók és a láthatat-lanok, a trónusok és uralmak, a fejedelemségek és hatalmasságok. Minden ő általa és ő érte teremtett. Ő előbb van mindennél, és minden benne áll fenn. Ő a testnek, az egyháznak a feje; ő a kezdet, az elsőszülött a halottak közül, hogy az övé legyen az elsőség mindenben. Mert úgy tetszett az Atyának, hogy benne lakjon az egész tel-jesség, és hogy általa engeszteljen ki magával mindent, ami a földön és a menny-ben van, azáltal, hogy békességet szerzett keresztjének vérével.” (Kol 1,12-20)

Azt mondják, hogy ez a szöveg nem beszél Isten örömről. Lehetetlen pedig jól érteni, ha nem tartjuk szemünk előtt Isten örömét. Ez a himnusz megénekli Isten ajándékát, amellyel elhalmoz bennünket Jézus Krisztusban. Három tényező fonódik benne össze: Isten önátadása, melyből fakad öröme és igénye irántunk. A mi részünk benne nem más, mint tisztelni Isten örömét, válaszolni rá, vágyódni boldogsága után, akarni részt kapni Isten örömében.

„Örömmel adjatok hálát az Atyának, aki méltókká tett titeket arra, hogy nektek is részetek legyen a szentekkel a világosságban.” (1,12)

Föl kell ismernünk, hogy Isten ajándéka bennünk lakik, hogy hálát adhassunk! Sőt rá kell ébrednünk, hogy ez a legmélyebb identitásunk! Isten ránk csodálkozik abban a pillanatban, amikor teremt minket. Istennek ez a rácsodálkozása teljesen tiszta, mint a csillagok, melyeket Báruk könyve említ: „*készséggel ragyognak alkotójuknak.*” (3,35)

A hála célja abban áll, hogy Isten eredeti ajándéka felé vezet bennünket, mely életünk forrása.

„...nektek is részetek legyen a szentekkel a világosságban.” (1,12)

Ennek a mondatnak a háttérben Isten Izraelnek tett ígérete áll. Szabad szeretetéből választotta magának Izraelt, mint tulajdon népét. Döntése bizonyítja, hogy az Úr élő személyeket szeret, és nem elvont valóságokat. Isten csak az egész emberiség Istene lehet, ha Ő minden egyes élőlény Istene. Soha nem szabad Isten döntéseit különbségek, kiváltságok alapján értelmezni. Isten értékeinek a mércéje nem a siker, nem a szépség, nem a látszat. Ha valaki értékes, azért értékes, mert Isten szereti őt, örömét leli benne, mint a Szűzanyában.

„Kiragadott minket a sötétség hatalmából, s áthelyezett minket Fiának országába. Benne van a mi megváltásunk, a bűnök bocsánata.” (1,13-14)

Isten önátadása egy nagy küzdelem, pontosabban egy nagy szabadítás folyamán történik. Kínlódtunk a sötétségben, foglyai voltunk annak. Pál nem részletez, hanem arra hív, hogy nyíljunk meg Isten szeretett Fia országára. Már azelőtt Isten országához tartozunk, hogy bűneink bocsánatot nyernének. Jézus uralmában vagyunk. Isten ingyenes odaadásából élünk, ami egyben ingyenes megbocsátás. Megtérni azt jelenti, hogy befogadok egy ajándékot, amelyre nem vagyok méltó. Csak akkor leszek rá képes, ha Istenre tekintek, mert Isten tekintetében fölfedezem, mennyire szereti a Fiát, aki „*a láthatatlan Isten képmása, és minden teremtmény elsőszülöttje, mert benne teremtett minden az égben és a földön...*” (1,16)

Mivel Krisztusban vagyunk teremtve, drágák, becsesek vagyunk a szemében (vö. Iz 43,4), rendelkezünk a szeretet súlyával. Ezzel a verssel Pál nem akarja sarkítani Krisztus nagyságát, hanem válaszolni akar a zsoltáros kérdésére: „*Mi az ember, hogy figyelemre méltod, és mi az emberfia, hogy meglátogatod?*” (Zsolt 8,5) – Életünkben ez a legalapvetőbb kérdés, ami nem önző kérdés. Életünk minősége, sőt lehetősége függ a választól.

Ha nem vagyok figyelemre méltó senki számára, akkor nem vagyok élő. Ne felejtjük el, hogy Istennek kell válaszolnia erre a kérdésre, nem nekünk. Istennek kell kinyilatkoztatnia magát nekünk, és Ő kinyilatkoztatja magát a megfeszített Jézus képében – amelyet nagyon nehéz elfogadunk –, vagyis a megszentelt kenyér és bor valóságában. Pál föl sorolja Jézus címeit: *Isten képmása, minden teremtmény elsőszülöttje...* De Jézus minden neve, tulajdonsága a kereszten kap értelmet: „*keresztjének vérével*” (1,20). Jézus, aki a látható és láthatatlan világ Ura, szenvedett és meghalt a kereszten.

„Benne teremtett minden a mennyben és a földön..., a trónusok és uralmak, a fejedelemségek és hatalmasságok. Minden általa és érte teremtett.” (1,16)

Krisztusban Isten mindent odaadott, mindenét odaadta. Krisztus keresztje által, valami tökéletesen szilárd adatik nekünk. A kereszttel, fedezzük föl, hogy Jézus öröktől fogva és mindörökké Isten misztériumához tartozik. Őbenne mindent megtalálunk, mert Őbenne Isten mindenével megajándékozott bennünket. Természetesen egy folyamatról van szó. Jól tudjuk, hogy mindig lehet kérni a kegyelmet, amelyre szükségünk van, és amelyről tudjuk, hogy még nem kaptuk meg. Krisztust követve így elindulhatunk megtérni a poklot.

„Ő a testnek, az Egyháznak a feje, ő a kezdet, az elsőszülött a halottak közül, hogy az övé legyen az elsőség mindenben.” (1,18)

Az Egyház nem a magáé, hanem Istené, aki gondoskodik róla. Tehát az Egyháznak nincs gondja önmagára, mivel az Úr maga foglalkozik vele, gondoskodik róla. Krisztusban lakik az egész teljesség. Az első ez a teljesség, nem a kiengesztelődés. Nézzünk Isten arcára! Istenre, aki saját Fiára tekint, aki azzal az örömmel tekint ránk, amellyel saját Fiát szereti.

Nem tudunk a megfeszített Jézusra fájdalom nélkül nézni, de ebből a fájdalomból fakad az a rendíthetetlen bizalmunk, amellyel tudjuk, hogy mindvégig szeretett bennünket. A kereszttel kifejezi Isten „túl nagy” szeretetét, amely valóban nagyobb, mint az emberi igazságosság. A kereszten szemlélni tudjuk az Atya végtelen szeretetét Fia iránt és a Fiában irántunk.

„Úgy tetszett az Atyának, hogy benne lakjon az egész teljesség, és hogy általa engeszteljen ki magával mindent, ami a földön és a mennyben van, általa, hogy békességet szerzett keresztjének vérével.” (1,19-20)

A Feltámadásról nevezett Colette-Marie nővér
Mindenszentek Kármel, Magyarország
Dr. Jean Schontz ny. dogmatika tanár előadása alapján¹

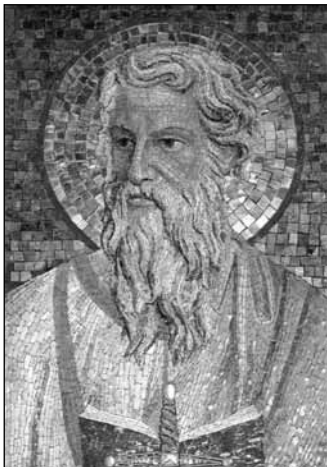
¹ Schontz atya 1928-ban született Kelet-Franciaországban. Tanulmányait Metzben és Rómában végezte. Metzben dogmatikát tanított a papnövendékeknek. Jelenleg nyugállományban van, és a Saint-Jean-de-Bassel lelki központban lelki gyakorlatokat ad, lelkieztetést végez. Évente meglátogatja a magyarországi kármelita nővéreket.

SZENT PÁLLAL IMÁDKOZNI

Az alábbi szövegrészek Szent Pál apostol leveleiből valók. Az azokat megelőző rövid kommentárok és a verssorok tördelése révén különösen is alkalmasak arra, hogy meg-megállva elelmélkedjünk a már jól ismert szövegeken, Szent Pál személyének fontosságát valamint tanítása néhány aspektusának kereszténységünket meghatározó jellegét felismerve.

Pál, Isten kiválasztottja

Miért lehet fontos számunkra mindaz, amit Isten Pál apostol életén és tanításán keresztül kínál fel nekünk? – Mert Pál olyan ember, aki nem magától és magáról beszél: élete és levelei a magát Krisztusban kinyilatkoztató, bennünket már születésünk előtt ismerő, meghívó és üdvözíteni akaró Istenről tesznek – saját tapasztalatból fakadó – tanúságot.



Gal 1, 11-16

Biztosítalak benneteket, testvérek, hogy az általam hirdetett evangélium nem embertől való. Hiszen nem embertől kaptam vagy tanultam, hanem Jézus Krisztus kinyilatkoztatásából.

Hallhattátok már, hogy azelőtt, még mint zsidó, milyen magatartást tanúsítottam: könyörtelenül üldöztem az Isten egyházát és a romlására törtem. A zsidó vallásosságban számos fajtámbeli kortársamat felülmúltam, mert fölöttébb buzgó követője voltam atyáim hagyományainak.

De amikor tetszett annak, aki már születésemtől fogva kiválasztott és kegyelmével meghívott, hogy kinyilatkoztassa bennem Fiát, hogy hirdessem a pogányoknak, nem hallgattam a testre és a vére.

A gyöngeségében erős apostol

Pál nem rendkívüli misztikus élményeivel, nem is hősi cselekedeteivel dicsekszik, hanem inkább ama tapasztalataival, amelyekben leginkább megtapasztalta saját emberi kicsiségében megnyilatkozó Istenre utaltságát és ezzel együtt Isten hatalmas erejét, mely tapasztalattá válik abban, aki a gyermek kicsiségének tudatával és bizalmával teljesen Őrá hagyatkozik.

2 Kor 11, 23-30

Módszelett sok verésben volt részem, sokszor forogtam halálveszélyben.

A zsidóktól öt ízben kaptam egy híján negyvenet, háromszor megbotoztak, egyszer megköveztek. Háromszor szenvedtem hajótörést, egy nap és egy éjjel a nyílt tengeren hanyódtam. Sokszor voltam vándorúton.

Veszélyben forogtam folyóvizeken, veszélyben rablók miatt; veszélyben népem körében, veszélyben a pogányok között; veszélyben a városokban, veszélyben a pusztaságban, veszélyben a tengeren, veszélyben az áltestvérek közt.

Fáradtam és gyötrődtem, sokat virrasztottam, éheztem és szomjaztam, sőt koplaltam, fagyoskodtam és nem volt mit fölvennem. Nem tekintve az egyebeket, naponként az zaklatásokat, az összes egyház rám nehezedő gondját.

Ki gyöngé, hogy én ne volnék gyöngé?
Ki botránkozik meg, hogy én ne égnék?

Ha dicsekednem kell, gyöngeségeimmel dicsekszem.

Pál keresztényi mivolta

Pál számára a kereszténység nem egy új törvénykódex felcserélése a régivel, hanem egy élő személlyel való egyre bensőségesebb eggyé válás megélése a Benne való hit és a Vele való azonosulás által, aki ingyen, kegyelemből a maga isteni életében való részesedést ajánlja fel az embernek.

Gal 2, 19-21

A törvény által meghaltam a törvénynek, hogy az Istennek éljek, mert Krisztussal engem is keresztre feszítettek.

Élek, de már nem én, hanem Krisztus él énbennem. Minthogy azonban most még testben élek, Isten Fiának hitében élek, aki szeretett engem és feláldozta magát értem.

Nem vetem el az Isten kegyelmét. Mert ha a törvény útján igazzá válhat az ember, Krisztus hiába halt meg.

Pál, az evangélium hirdetője az idők végéig

A mennyei hang, amelyet az apostol a damaszkuszi úton hallott, nem arra való meghívás volt, hogy saját lelkének üdvösségét biztosítva szüntelenül önmagával

foglalatoskodjon, hanem hogy életét teljesen az evangélium szolgálatára adja, hogy az Egyház élő és tevékeny tagjává váljon, aki Krisztus világosságát ragyogja az önzés sötéttségében elmerült világban. Az apostol – az Újszövetségbe belekerült írásai révén - azóta is az evangélium hirdetője és az is marad.

Róm 1, 1-6; 7b; 9; 14-17

Pál, Krisztus Jézus szolgálója, meghívott apostol, akit az Isten kiválasztott evangéliumának hirdetésére, amelyet prófétái által a szent iratokban előre megígért, Fiáról, Jézus Krisztusról, a mi Urunkról.

Ő test szerint Dávid nemzetségéből született, a szentség lelke szerint azonban a halálból való feltámadásával az Isten hatalmas Fiának bizonyult.

Általa nyertük a kegyelmet és az apostoli küldetést, hogy neve dicsőségére munkálkodjunk a hitért minden nép között. Ezeknek ti is közéjük tartoztok, Jézus Krisztus meghívottai.

Kegyelem és békeség nektek Atyánktól, az Istentől és Urunktól, Jézus Krisztustól!

Tanúm az Isten, akinek Fia evangéliumát hirdetve szívvel-lélekkel szolgálók, hogy imáimban mindig megemlékezem rólatok. Adósa vagyok görögnek és barbárnak, tudósnak és tudatlannak. Ezért amennyire tőlem függ, készen vagyok rá, hogy nektek (...) is hirdessem az evangéliumot.

Nem szégyellem ugyanis az evangéliumot, hiszen Isten üdvösséget hozó ereje minden hívőnek: először is a zsidónak, azután a görögnek. Isten igazsága nyilvánul meg benne, amelyet a hívő a hittel nyer el, ahogy írva van: „Az igaz a hitből él.”



Pál, az emberi szív ismerője

Lényem legmélyén a jóra vágyom: elutasítom a bűnt, és azt kívánom, hogy önmagam uraként a szeretet szabadságában tudjak élni. De a nehézségek közepette, amikor a félelem, a harag vagy más negatív érzések törnek fel bennem, nem hallom meg vagy csak utólag értem meg lelkiismeretem hozzám szóló hangját, s nem vagyok képes megtenni azt, amire őszintén vágyódom. Minden zavaró külső körülmény nélkül, még önmagammal sem tudnék békében élni, ha nem lenne, akinek hatalma van arra, hogy ebből a lelki meghasonlottságból kiemeljen.

Pál apostolnak eme – az emberi szívre vonatkozó – mély tapasztalata minden ember számára megvilágosító és szabadító erővel hathat.

Róm 7, 14-15; 18-25

Tudjuk, hogy a törvény lelki, magam azonban testi vagyok, és a bűn rabja. Azt sem tudom, mit teszek, hiszen nem azt teszem, amit szeretnék, hanem amit gyűlölök.

Tudom ugyanis, hogy semmi jó nem lakik bennem, azaz a testemben, mert készen vagyok ugyan akarni a jót, de arra, hogy tegyem is, nem vagyok képes. Hiszen nem a jót teszem, amit akarok, hanem a rosszat, amit nem akarok. Ha pedig azt teszem, amit nem akarok, akkor nem is én cselekszem, hanem a bennem lakó bűn.

Így ezt a törvényt látom: bár a jót szeretném tenni, a rosszra vagyok készen. A belső ember szerint az Isten törvényében lelem örömöm, de tagjaiban más törvényt érzlelek, s ez küzd értelmem törvénye ellen, és a tagjaiban levő bűn törvényének rabjává tesz.

Én nyomorult! Ki vált meg e halálra szánt testtől? Hála az Istennek Urunk, Jézus Krisztus által!

Pál, az evangéliumból fakadó remény és a Jézusban megnyilvánuló szeretet tanúja

Isten szeret bennünket. Mitől is félhetne akkor a Krisztusban hívő keresztény? A Jézus Krisztusban kinyilvánult isteni szeretetnek a hit által való befogadása le-törhetetlen reményt ébreszt Pál apostol szívében: hogy többé már semmi nem vonhat el minket Istentől, s hogy maga Isten sem hagy el minket soha.

Róm 8, 24-32; 35; 37-39

Mert megváltásunk még reménybeli. Az a remény viszont, amit már teljesedni látunk, többé nem remény.

Amit valaki lát, azt reméli?

Ha tehát reméljük, amit nem látunk, várjuk állhatatosan.

Gyöngességünkben segítségünkre siet a Lélek, mert még azt sem tudjuk, hogyan kell helyesen imádkoznunk.

A Lélek azonban maga jár közben értünk, szavakba nem önthető sóhajtozásokkal.

S ő, aki a szíveket vizsgálja, tudja, mi a Lélek gondolata, mert Isten tetszése szerint jár közben a szentekért.

Tudjuk azt is, hogy akik Istent szeretik, azoknak minden javukra válik, hiszen ő saját elhatározásából választotta ki őket.

Akiket ugyanis eleve ismert, azokat eleve arra rendelte, hogy Fiának képmását öltse magukra. (...)

Akiket előre erre rendelt, azokat meg is hívta, akiket meghívott, azokat megigazulttá tette, akiket pedig megigazulttá tett, azokat meg is dicsőítette.

Mire következtethetünk ebből?

Ha Isten velünk, ki ellenünk?

Aki saját Fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért áldozatul adta, hogyan ajándékozna nekünk vele együtt mindent?

Ki szakíthat el bennünket Krisztus szeretetétől?

Nyomor vagy szükség?

Üldöztetés vagy éhínség, ruhátlanság, életveszély vagy kard?

De mindezen diadalmaskodunk őáltala, aki szeret minket.

Biztos vagyok ugyanis benne, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem jelenvalók, sem eljövendők, sem hatalmasságok, sem magasság, sem mélység, sem egyéb teremtmény el nem szakíthat bennünket Isten szeretetétől, amely Krisztus Jézusban, a mi Urunkban van.

Pál megtanít minket arra, hogy Krisztus keresztyében Isten bölcsességét és hatalmát lássuk meg

Az evangélium az üdvösség ama jóhíre, melyet Isten bölcsessége tervezett, és Isten hatalma valósított meg. Az üdvösség terve a kereszten kerül beteljesülésre. Pál számára a keresztre feszített Krisztus nyilatkoztatta ki, hogy ki az Isten, a keresztyén misztériumának szemlélése pedig alapvetően megújítja az isteni bölcsességről és hatalomról alkotott elképzeléseket.

1 Kor 1, 18-25

A keresztről szóló tanítás azoknak, akik elvesznek, balgaság ugyan, de nekünk, akik üdvözülünk, Isten ereje.

Hiszen az Írás így szól:

Lerontom a bölcses bölcsességét, s az okosak okosságát meghiúsítom.

Hol marad a bölcs? Hol az írástudó?

Hol az e világi tudás szószólója?

Nem megmutatta Isten, hogy a világ bölcsessége balgaság?

Mivel a világ a maga bölcsességével nem ismerte fel Istent isteni bölcsességében, úgy tetszett Istennek, hogy balgaságnak látszó ígehirdetéssel üdvözítse a hívőket.

A zsidók csodajeleket kívánnak, a görögök bölcsességet követelnek, mi azonban a megfeszített Krisztust hirdetjük.

Ő a zsidóknak ugyan botrány, a pogányoknak meg balgaság, a meghívottaknak azonban, akár zsidók, akár görögök: Krisztus Isten ereje és Isten bölcsessége.

Hiszen Istennek a „balgasága” bölcsőbb az embereknél, és Istennek a „gyöngesége” erősebb az embereknél.

Pál, az ember méltóságának s az élet értelmének kinyilatkoztatója

A bennünk lakozó és általunk munkálkodó Isten tesz igazán értékessé bennünket. Ha csak a földi értékek és pusztán emberi kapcsolatok számítanak, akkor az élet és a világ elvesztik igazi jelentésüket, melyek nem irányulnak másra, minthogy Krisztushoz, s általa Istenhez kapcsoljanak bennünket.

1 Kor 3,16-23

Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok, s az Isten Lelke lakik bennetek?

Aki lerontja az Isten templomát, azt Isten elpusztítja. Isten temploma ugyanis szent, s ti vagytok az.

Senki ne ámítsa magát!

Aki közületek bölcsnek tartja magát ezen a világon, váljék balgává, hogy csakugyan bölcs lehessen.

Hiszen a világ bölcsessége balgaság Isten előtt. Amint írva van: „Saját ravaszságukkal fogja meg a bölcseseket.”

Továbbá: „Tárva az Úr előtt az emberek gondolata, csupa hiúság a foglalatosa.”

Ezért senki se kérkedjék az emberekkel.



Hisz minden a tietek:
Pál, Apolló, Kéfás,
a világ, az élet, a halál,
a jelenvalók, az eljövendők:
minden a tietek.

Ti azonban Krisztuséi vagytok, Krisztus pedig az Istené.

Pál, Istennek Krisztusban kinyilatkoztatott örök tervének feltárója

Pál apostol az isteni örökkévalósághoz kitágult tekintetével nem áll meg a mindennapok történései – örömei és fájdalmai – mellett, hanem azokat Istennek Krisztusban feltárt örök tervébe illesztve szemléli és éli át. A rá bízottakat is arra hívja, hogy ismerjék fel és magasztalják saját életük és az őket környező – állandóan változó és törekeny – világ egyetlen biztos sarokpontját: akiben és akiért minden keletkezett.

Kol 1, 12-23

Örömmel adjatok hálát az Atyának,
aki arra méltatott benneteket,
hogy részetek legyen a szentek örökségében, a világosságban;
kiragadott minket a sötétség hatalmából,
és áthelyezett szeretett Fia országába.

Benne nyertük el a megváltást, bűneink bocsánatát.

Ő a láthatatlan Isten képmása, minden teremtmény elsőszülette.

Mert benne teremtett mindent a mennyben és a földön:

a láthatókat és a láthatatlanokat,
a trónusokat, uralmakat, fejedelemségeket és hatalmasságokat.
Mindent általa és érte teremtetett.

Ő előbb van mindennél, és minden benne áll fenn.

Ő a testnek, az Egyháznak a feje.

Ő a kezdet, az elsőszülett a halottak közül,

hogy övé legyen az elsőség mindenben.

Úgy tetszett az Atyának, hogy benne lakjék az egész teljesség,
s hogy általa békítsen ki magával mindent a földön és a mennyben,
minthogy Ő a kereszten vérével békességet szerzett.

Nektek is, akik azelőtt idegenek és ellenséges érzületűek voltatok
gonosz tetteitek következtében,

most nektek is megszerezte a kiengesztelődést halandó testében a halál árán,
hogy szentté, szeplőtlené és feddhetetlenné tegyen benneteket színe előtt.

Csak álljatok szilárdan és rendületlenül a hitben,
és ne tántorodjatok el az evangéliumi reménytől, amelyről hallottatok,
hiszen minden teremtménynek hirdették az ég alatt,
és én, Pál is ennek a szolgája lettem.

Pál testamentuma

Az apostol életének utolsó szakasza kerül megvilágításba az alábbi szavakkal. Pál – ahogyan élete folyamán már sokszor megtapasztalta az emberben lakó rosszat – most is azt éli át, hogy ellene fordulnak, s hogy még barátai sem állnak mellette. Ám mindez semmit sem számít, ha ugyanakkor Krisztust tudhatja maga mellett, aki őt minden rossztól képes megszabadítani, s aki az Ő mennyei országába képes eljuttatni a benne hívőt.

2 Tim 4, 16-18

Első védekezésem alkalmával senki sem állt pártomra,
mindenki cserbenhagyott. Ne számítson nekik bűnül!

Ám az Úr mellém állt, és erőt öntött belém,
hogy befejezzem az evangélium hirdetését,
s tudomást szerezzem róla minden pogány.
Így megmenekültem az oroszlán torkából.

Az Úr ezután is megszabadít minden gonosz cselvetéstől,
és átment mennyei országába.

Dicsőség neki mindörökké! Ámen.

fr. Rafael



AZ IFJÚ TARZUSZI SAUL (1. rész)

Az élő Isten kegyelmi munkálkodása az ifjú Saul-Pál életében

1. A görög műveltség

1. Tarzusz városa.

„Zsidó vagyok, a kilikiai Tarzuszban születtem” (ApCsel 21,39; 22,3). Így adja meg Pál személyi adatait a római katonai parancsnoknak, amikor Jeruzsálemben 3. missziós útja után (Kr. u. 58-ban) letartóztatják. Az ókori kultúra két nagy folyama találkozott tehát benne Tarzuszban, a tartományi székhelyen és iskolavárosban: a zsidó nevelés és a görög műveltség.

Itt találkozott a Nyugat görög-római és a Kelet sémi-babiloni kultúrája. Kisázsiaiban, Anatóliában (=„napkeleten”) délen a Földközi tenger mellett terül el a város, Taurosz hegység lábánál (melynek csúcsai a 3000 méter magasságot is elérik). A várost átszelő, hajózható Küdnosz folyón úsztatták ide az épületfákat a hegyekből, a kikötőből pedig

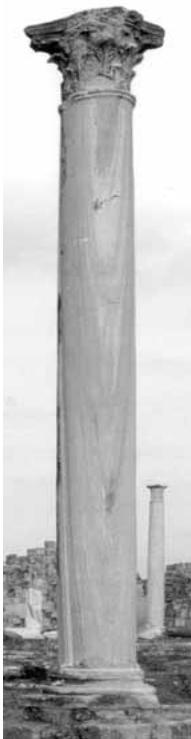
kereskedelmi hajók indultak el a Földközi tenger partján található más városokba. A *tenger életre szóló feladata* teljesítésében lett az életelem, bár sokszor a végzete is. Leveleiben gyakran találkozunk a kereskedelem és az áruforgalom világából merített képekkel. Minden biztonnal az isteni gondviselés akarta, hogy az a férfi, aki majd a pogány városok misszionáriusaként fog működni egész életén át, maga is pogány világvárosban növekedjék fel. A Tarzusban tapasztalt sokszínű társadalmi együttélés tanította meg arra, hogy Jézus tanítása nyomán a Teremtőjének képmására megújult emberek körében felismerje, hogy nincs különbség zsidó és pogány, görög és barbár, szabad vagy rabszolga között (Kol 3,11: „Krisztus minden mindenben”; 1 Kor 12,13: „mindnyájan egy Lélekben egy testté lettünk a keresztséggel”).

A légkör, amelyben Pál Tarzusban felnőtt, de amelyben megtérése előtt és után is még sok évet töltött, *hellenista* (kései görög) hatásra utal. Vessünk rövid pillantást erre a hellenista világra. Megjegyezzük, hogy ez már nem a klasszikus hellenizmus volt, vagyis egy elit öröksége, hanem vulgarizált hellenizmus. Ezt nem születés, hanem nevelés által lehetett megszerezni. Mindenütt beszéltek a görög nyelvet ún. „koiné” dialektusban.

Ifjúkori élmények között kell keresni azt is, hogy maga Tarzus nagyvárosa magas szintű kultúrájával miként hatott az apostol személyiségének és szellemiségének kialakulására. Büszke a szülővárosára: „Tarzuszból származom, a híres kilikiai városnak vagyok a polgára” (ApCsel 22,39). Az ifjú Saul környezete a görög műveltségnek, a görög világnyelvnek, a görög közösségnek (polisz hellenisz) világa volt. Tarusz Nagy Sándor hódításával görög város lett. A rómaiak később szabad várossá nyilvánították, ami azt jelenti, hogy saját törvényei voltak. Ha a szíriai Antiochia és a kilikiai Tarusz a klasszikus Görögország fiai, más görög városok sokkal korábbiak. Athén még jelentéktelen kis falu volt, amikor Kis-Ázsiában Milétosz és Efezus már ragyogó múlttal dicsekedhetett. Homérosz költeményeit már régen énekelték Kis-Ázsiában, mielőtt utat törtek volna a sajátosan mondott Görögországba. A görög társadalmi rend alapformája a „polisz”, a városállam volt. Ez olvasztotta magába a családi és közösségi kultuszokat. A vallásnak a görög államokban nem volt a várostól független vagy attól függetleníthető társadalmi szerkezete. Róma ismerte ezt az elvet és nem is változtatott rajta.

2. A vallás-kép.

Tarzusban az isteni hatalom eszméje, a fölséges isten volt az uralkodó eszme. Ezt megkülönböztették a *tevékeny* istentől. Baál Tarz (Tarzus ura) vagy Zeusz is volt a neve. A keleti ember gondolatvilágában az uralkodó méltósága elválaszthatatlan a nyugalomtól, a semmittevéstől és a megközelíthetlenségtől. Az alattva-



lókkal csak miniszteri közvetítéssel lép kapcsolatba.

Ezt a képet vetítették az égi istenek világára. Ezért állították a tarzuszi Baál mellé is a tevékeny, alkotó istenséget. A honi Szandán isten volt ő. Falusi istenség volt, és érdemben földművesnek öltözve ábrázolták.

Baál és Szandán is, mint Keleten a főistenségek mindenütt, a *vegetáció* (tenyészet-enyészet) istenségei voltak. Bennük ünnepelték élet és a halál titkát. Az évenként megrendezett máglya-ünnepen elégették az istenség képét, amelyet előbb körmenetben végigvittek a városon. A nyár végén elhaló vegetációra gondoltak, majd ezután következett az élet ünneplése: dicsérték az isten feltámadását, és durva kicsapongásokkal ünnepelték. Az ifjú Saul-Pál töprengve fúzódkodott félre, amikor a nyári napjegyenlőség idején minden évben vörösre festették a lángok az éjszaka eget. Bizonyára a pogányok iránti mély részvétellel érezte át *Izrael Istenének* fenségét. Ez az ünnep a halál és feltámadás titkának az emberi természetben rejlő megsejtése volt. Pál apostol később ezt kiindulópontként használhatta fel abból a célból, hogy megmutassa a pogányoknak: homályos *sejtéseik* sokkal fenségesebben teljesültek be Krisztus halálában és feltámadásában. Az ifjúkor emléke mondatja el vele az 1Kor 15,32-ben Menander görög költőnek a szállóigévé vált mondatát: ha nincs feltámadás, „akkor együnk, igyunk, mert holnap úgyis meghalunk” (utalás Iz 22,13-ra).

A helyi istenségek kultusza mellett éppen keleten kezdődött el az *istenített császár* kultusza. Két sajátossága volt a császárkultusznak. Az egyik: az élő császár géniuszának áldozatot mutattak be, és erre esküdtek. A másik – a consecratio – az elhunyt császár istenítése volt. A császárban „szabadítót” (szótér) láttak, aki megerősíti a rendet és a békét. A hálás tisztelet az „Úr” (küriosz) iránt, szintén a császárkultusz meggyökeresedésének kedvezett. Az üdvözítő-szabadító az volt, aki védelmet, győzelmet hoz, vagy gyógyulást szerez. Ezt a címet kapták meg a háborús istenek, de a gyógyító istenek és római császárok is, akiket több szempontból hozzájuk hasonlítottak. Ennek a hivatalos vallásnak a gyakorlása is lényeges részét képezte a polgárok aktivitásának. Pál ebből kiindulva vallja leveleiben, hogy a Szabadító és Úr, a mi Urunk Jézus Krisztus, akinek eljövételét várjuk a mennyből (Fil 3,20) majd ő átalakítja gyarló testünket és hasonlóvá teszi saját megdicsőült testéhez.

3. Misztériumjátékok.

A tarzuszi ifjú Pál megismerte a pogány misztériumjátékokat is. Erről tanúskodnak későbbi levelei. Már gyermekkorában alkalma nyílt megfigyelni Tarzusban, hogyan mutatták be a népnek „égi” ruhába öltöztetve az Ízisz-kultuszba beavatottakat (szerepelt ezek között pl. a halruha, hogyha az istent hal szimbólumával ábrázolták). Pál apostol erre a pogányok előtt ismert képre hivatkozhatott a Gal 3,27-ben: „a megkereszteltek Krisztust öltötték magukra”. Róm 13,14: „öltsetek magatokra Urunkat, Jézus Krisztust!”. A mi kultúrkörünkben ez a kifejezés nem honosított meg, szokatlan kifejezés maradt.

4. Rabszolga-kiváltás.

Az ifjú Saulnak alkalmá volt megismerni továbbá Tarzusban a rabszolga-felszabadítás szertartását is. A rabszolga egy templomban letétbe helyezte megtakarított pénzéből a váltságdíját. A gazdája ekkor elment a rabszolgával együtt a pogány templomba, átvette az összeget, s ezzel mintegy eladta a rabszolgát az istennek, az istenség pedig szabadon engedte. Így lett a rabszolga az „isten szabadosa” (1 Kor 7,22: vigasztalja azokat, akik kénytelenek szolgáskorban maradni, de mint keresztények az Úr Krisztus szabadosai). Ez az ifjúkori emlék hatott közre, hogy Pál hittanulóival újra és újra a Krisztus által végbevitt megváltást a rabszolgakiváltás képével igyekszik megértetni (Róm 7,14).

5. A szellemi élet.

Tarzusban élénk szellemi élet folyt. Híres mesterek tanítottak a város egyetemén. Közéjük tartozik Athénodórosz, aki Augusztus tanítója is volt az epiruszi Apollóniában. Volt egy bölcs mondása az uralkodó felé: amikor haragos vagy, Cézár, ne mondj és ne tégy semmit addig, amíg az ábécé minden betűjét el nem mondd magadban. Ugyancsak tőle származik a következő mondás: „Minden ember számára a lelkiismerete az isten”. – „Úgy élj az emberekkel, mintha isten látná, beszélj úgy az istennel, mintha az emberek hallanák”. Bizonyára nem véletlen, hogy Szent Pál leveleiben oly sokszor szerepelnek a „lelkiismeret” (1 Kor 8,7.10.12) és szabadság (*eleutheria*, Gal 5,1.13) hellén eszmék. Tovább alkalmazza az „önmaga ura lenni”, „minden szükségessel rendelkezni” (*autarkeia*, 2 Kor 9,8) és a *physis* („természet”, Róm 2,14) sztoikus görög fogalmakat. Különösen jegyezzük meg a Fil 4,8 hellén szóhasználatát: *prospihilés* „kedves”, *euphémós*, „jól hangzó”, *areté*, „magasztos” és *epainos*, „dicséretre méltó”. (A lelkiismeret, görög. *szün-eidészisz*, a *szün-oida* igéből = együtt-ismerek, lat. *con-scientia*: az embernek önmaga lelki-erkölcsi minőségéről alkotott ítélete. A hitben az isteni Kinyilatkoztatás normáihoz való igazodás vagy az embernek erről alkotott ítélete, erre való reflektálása. Vö. Róm 2,15: „a pogánynak a Törvény szabta cselekedet a szívébe van írva. Erről tanúskodik a lelkiismerete és önítélete, amely hol vádolja, hol menti...”; továbbá Róm 9,1, 1 Kor 10,29; 2 Kor 1,12; 4,2; 5,11).

Ebben a kultúrkörben találkozott az ifjú Saul sztoikus és künikosz vándorszónokokkal, akik vitatkoztak bölcsletről, erkölcsstanról és vallásról. Ezek a tanítók, előadóművészek és bölcsesség hirdetők városról városra jártak és vendéglőadóként felolvasásokat tartottak, mint a középkor delén a professzorok és a vándordiakok. Mások iskolában tanítottak, vagy gazdag családokban erkölcs tanítókat és „lelki atyák” lettek. Hiteles *értékek* tarthatjuk ebből a korból az önfegyelmzés és önuralmat (*virtus*), a tiszteletet (*pietas*), hűséget és elkötelezettséget (*fides*). A sztoikus filozófusok olyan életmódot hirdetnek, amely összhangban van az ember természetével és a világ rendjével. A künikusok szintén az akarat edzését hirdették, és az igénytelen életvitelt.

Az ifjú Saul néha alighanem odafigyelt rájuk, amikor az iskolába vagy a zsinagógába igyekezett. Későbbi – megtérése utáni – tarzusi tartózkodása idején minden bizonynyal alkalmilag maga is vitatkozott ilyen vándorszónokokkal. Pál átvehetett tőlük egy-

egy szállóigét vagy nyelvi stílust, ahogy stílusának alapos vizsgálata ezt igazolja is. Ez a szellemi-erkölcsi-művészi világ mindenütt otthon volt és mindenütt jelen volt. Senki sem tudta kivonni magát a befolyása alól. Az Apostol már akkor megismerhette azt az igazságot, amit így fejezett ki a tesszaloniakai hívekhez írt levelében: „Vizsgáljátok meg mindent, s ami jó, tartsátok meg.” (1 Tesz 5,21),

Látogatta-e Pál Tarzusz iskoláit? Lehetősége volt rá, és nyugodtan állíthatjuk, hogy igen. A görög nyelv használta nála néha irodalmi, de sohasem vulgáris. A szülői házon kívül az érintkezés nyelve a zsidókkal és pogányokkal egyaránt görög volt.

6. Társadalmi élet.

A nagyváros tartozékai a versenyek és katonai parádék is. Hogy ezek Sault ifjúkorában érdekelték, mutatják a következő stílusképek: a versenyfutóról (Fil 2,16; 1 Kor 9,25; 2 Tim 2,5), a győztes jutalmáról (Fil 3,14: „futok az égi hivatás jutalmáért”), a diadalmenetről (Róm 8,37: „mindezeket diadalmaskodunk Krisztus által, aki szeret”); Kol 2,15: Isten Krisztusban diadalmaskodott a bukott angyalokon), állatviadalokról (1 Kor 15,32: „Mit használ nekem, hogy Efezusban – ember módon szólva – vadállatokkal küzdöttem”) és a római őrszemekről (2 Kor 6,7: „az igazság hirdetésében kitartva..., az igazság támadó és védő fegyverzetében”). A római katona jobb kezében a támadó fegyvert, baljában a védő pajzsot tartotta. A hívó így készüljön fel az igazság védelmére és a kísértés elleni küzdelemre!

A jog világából merített képek is arról tanúskodnak, hogy a nagyvárosban nőtt fel. Ezzel szemben az evangéliumok inkább a palesztinai vidéki és falusi életet tükrözik. Példák a jog világából: 1 Kor 9,18: „ne éljek az evangéliumban gyökerező jogommal”. Gal 3,17: „Az ember jogerős végrendeletét senki sem érvénytelenítheti, nem másíthatja meg. Az Istentől jogerőre emelt végrendeletet a később adott törvény nem érvénytelenítheti, az ígéret tehát, miszerint Ábrahám egy leszármazottjának szól az ígéret, s ez Krisztus, nem veszítheti el hatályát; Zsid 9,17: a végrendelet csak halál esetén jogerős. Továbbá: Gal 3,15; 4,1-2; Róm 7,1.



Görög politikai terminológiát használ (Fil 1,17: *eritea* = önérdék, vetélkedés; 3,20: *politeuma* = nemzetközösség, polgárjog, hozzá méltó magatartás), görög kereskedelmi kifejezéseket (Filem 18: „írd a terhemre”) vagy a vendég-

császár tiszteletére rendezett ünnepekre utal (1 Tessz 2,19: „Ki volna reményünk, örömünk és dicsekvésünk tárgya Urunk, Jézus Krisztus előtt?”)

7. Nők fátyolhordása.

De mindezek mellett Tarzusz konzervatív és szigorú város volt. Amíg például a többi jón városban a nők eléggé hiányos öltözetben jártak, addig Tarzuszban csak lefátyolozva jelenhettek meg az utcákon. Tehát a nők lefátyolozásának szokását is Tarzuszban látta Saul. A szokás a perzsáktól ered, akik az életforma kérdéseiben mérvadók voltak. Jelkép volt a nő számára, hogy a férj „hatalma” (exusia) és oltalma alatt áll. A fátyol egyben kifejezte az asszony méltóságát is. Csak akkor tarthat igényt tiszteletre, ha a fátyol a fején van. Pál ehhez szokott hozzá még otthonról. Ezért írta a lefátyolozatlan keresztény korintusi asszonyoknak: „Nálunk ismeretlen ez a szokás” (1 Kor 11,10.16).

8. A római polgárjog.

A görög műveltség világa Nagy Sándor óta Kelet meghódításának és görög szellemmel való átítatásának, az egységesítésének (globalizálásnak, gyarmatosításnak) eszköze lett. A hellenista-elgörögösödött kultúra a művészetekben, irodalomban, filozófiában, vallásban, erkölcsben és szokásokban fejeződött ki. Áthatotta a polgári intézményeket és a mindennapi élet cselekedeteit is inspirálta.

Róma pedig a hellenizált Keletet a római polgárjoggal törekedett elrómaiásítani, s így az egész birodalomban római gondolkodású felső réteget kialakítani. Pál hivatkozik a római polgárjogára Lüziász római ezredes előtt Jeruzsálemben (ApCsel 22,25 és 28: „beleszülettem a római polgárjogba”). De a polgárjogot meg is lehetett venni, így Lüziász is „drága pénzen jutott hozzá” (ApCsel 22,28). A római polgárjog sok kiváltságot biztosított az Apostolnak, bárhol is volt. Ez azt is jelentette, hogy nem lehetett megalázó büntetéssel – megostorozás, keresztre feszítés – sújtani, peres eljárás esetén pedig a császár ítélőszékéhez fellebbezhetett. Halálbüntetés esetén a szégyenletes kereszthalált lefejezéssel kellett helyettesíteni.

Pál családjának kettős polgárjoga volt: a tarzuszi és a római. A tarzuszi feltétele volt a rómainak. A tarzuszi polgárság nemzetségekből és céhekből állt. Azok a tekintélyes zsidók, akik legalább 500 drachmát tudtak fizetni, megkapták a polgárjogot, és részt vettek a város kormányzásában. A zsidók és pogányok nem különültek el szigorúan egymástól. A közös állami és városi *érdek* összekapcsolta őket, és mind imádkoztak – még ha elkülönülten is – a város és a császár jólétéért. Pál tehát nem a gettóból származott! Ez magyarázza meg a világ felé nyitott szellemét, nyitottságát a pogányok iránt és az állam felé tanúsított lojalitását (Róm 13,1-7: a hatalom Isten eszköze a jót tevők védelmében. A keresztény állampol-



gár ne csak „adót” fizessen, de „tiszteletet” és “megbecsülést” is kell adnia). A társadalmi és állami berendezkedés következik az ember társas természetéből, tehát végeredményben Isten akaratából: „Nincs hatalom, csak az Istentől, ami van, azt Isten rendelte”, ezért talál Pál oly barátságos szavakat és figyelmeztetéseket az államhatalom tisztségviselőiért való imádságra (1 Tim 2,1-2; Tit 3,1). (A baj ezzel a tanítással az, hogy soha nem számol annak lehetőségével, hogy az emberi hatalmak gonoszak is lehetnek vagy gonoszat tehetnek; nincs értelme, hogy védjük Pált ebben a kérdésben az angyali hatalmak megidézésével, miszerint a „felettes hatalom” az angyali lények volnának. A tanítás korlátozott, és még a „közjóra” (13,4) való utalása is aligha hívható segítségül a polgári engedetlenség védelmében).

9. Neve.

A római polgár az alsóbb nemességhez tartozott. Paulus volt a római neve, honfitársai számára mindig csak Pál volt. Otthon, a családi körben pedig, mint zsidó, viselte a szent héber nevet, a Saul, ami annyit jelent: „kiimádkozott”. A név szüleinek jámborságát, vallásosságát mutatja. A „Paulosz” elgörögösödött római név. A keleti embernek, ha római polgár, római hangzású nevet kellett felvennie. De ettől függetlenül is a keletiek – köztük a zsidók is – honi nevükhöz rokon hangzású görög vagy latin nevet vettek fel, s a görög világban ezt használták. Paulusz szó: nem tulajdonnév formájában a paucis „keves, csekély” kicsinyítő formája. Lukács az ApCsel-könyvben előbb a Saul nevet emlegeti, majd a ciprusi prokonzul, Sergiusz Paulusz megtérése után Pál nevet használja és mindig a Barnabás neve elé helyezi (ApCsel 13,13).

10. A szabadság levegője.

A görög városok abban különböztek a római városoktól, hogy a világ felé való nyitottság és az idegen kultúrhatásoknak való kitérkezés révén nagyobb teret engedtek a *szabad személyiség* kibontakozásának. Pál itt valóban kitágíthatta látókörét. Észre is vette, hogy a pogányságban nem minden volt a hanyatlás tünete. Itt, e szabad levegőn kellett a keresztény szabadság jövődő hírnökének felnővekednie. Ennek a szabadságnak az erőteljes fuvallatát érzi meg a páli levelek minden olvasója: azét „a szabadságét, amelyet Krisztus szerzett meg nekünk” (Gal 5,1). Itt vette Pál magára lényének azt a vonását, amely őt szinte predesztinálta arra, hogy egy faj, nemzet és osztály fölött álló vallás hirdetője legyen. De mindez most még csak rejtve volt meg benne. El kellett érkeznie a második születési órának, amikor egy nagyobb hatalom kiszakítja őt a zsidó nemzeti szűkkeblűség zsinagógái anyaméhéből. Mindenesetre rendkívül jól fel volt készítve életének feladatára, hogy lebontsa a *válaszfalakat* a zsidók és a pogányok között. „A zsidók előtt zsidóvá váltam, a hellének számára hellén...” „Mindenkinek minden letem” (vö. 1 Kor 9,20kk). Bár alapjában véve megmaradt zsidónak, de a görög nevelés készítette elő a nemzetek apostolát a türelemre és az univerzalizmusra. Így tudott előkészülni öntudatlanul is a nagyszerű kérdésre és feleletére: „Vajon csak a zsidóké az Isten, s nem a pogányoké is? Bizony a pogányoké is” (Róm 3,29). (Itt azonban gondolhatunk a babiloni

számkivetésben Kr. e. 550 körül működő Deutero-Izajás próféta hatására is, aki már ebben az időben beszélt a népek egyesüléséről az igaz Isten-hitben! Az Egyház katolicitásának előjele!). A Jézus által hozott újdonságról beszél a páli iskola az Ef 2,13-ban: „Most ti (pogányok), akik „távol” voltatok, Krisztus Jézusban „közel” kerültetek, Krisztus vére árán. Ő, a mi Békességünk a kettőt egygyé forrasztotta és a közéjük emelt (szükségszerű) válaszfalat ledöntötte”. Krisztussal az *ígéret beteljesedett, ezért az Ószövetség mint előkészület megszűnt*. Isten a kegyelemmel megadta mindenkinek a lehetőséget, hogy Isten gyermeke legyen, ezért a két nép közötti válaszfal leomlott: az Egyháznak egyenrangú tagjai lettek.

A legfontosabb lényeges vonások közül csupán néhányat tudunk kiemelni Tarzusz hellenisztikus kulturális életéből, hogy a jövőendő Apostol szellemi fejlődésében a görög befolyást érthetővé tegyük. Tarzusz alakította ki Pál arcán a megbízható és sokatmondó *vonásokat*: a városi mentalitást, a kíváncsi és nyitott szellemet mindenki felé, a szép beszéd igényét, a vallással való komoly törődést, a hellenista kultúrát és az utazóhajlamot. A kapcsolat a görögséggel egyáltalán nem jelent szükségképpen függést is. Éber és sokoldalú szelleme kora ifjúságában sokat szedett magába és sok mindent feldolgozott, amiről később nem tudott számot adni magának. Éles megfigyelőképességre vallanak a pogányságról alkalomszerűen odavetett megjegyzései, például a rómaiaknak írt levelében, amikor megrázó képet fest a pogányságról (Róm 1,29-32). Ezekről a bűnlistákról (Gal 5,19-21; Kol 3,5-8) nehéz ítéletet mondani. Annyit azonban ezek feljegyzések megmutatnak, hogy Pál nem járt szemellenzővel a világban.

Mi csak azt tehetjük, hogy megállunk ennek a valóban nagy életnek csodálatos műve előtt, és ámulva szemléljük, hogyan fonódik össze a természet és a kegyelem. Pál apostol később imádatlalt ismerte fel egész élete alakulásában az isteni vezetés csodálatos munkáját (Gal 1,15).

Tarzusz rendeltetése az volt, hogy létrehívja azt a férfit, akinek meg kellett indítania Nagy Sándor végrendeletének végrehajtását: Keletnek és Nyugatnak szellemi egységbe való összekapcsolását, és meg kellett valósítani az Úr látomását: „Sokan jönnek majd napkeletről és napnyugatról, és letelepednek Ábrahám, Izsák és Jákob mellé a mennyek, illetőleg Isten országában” (Mt 8,11).

2. Zsidó nevelés Tarzuszban

A következőkben áttekintjük Pál fejlődésében szellemi lényének másik gyökerét: a zsidó származását és az ószövetségi nevelését.

1. Vérségi kötelék.

Tarzuszban virágzó és nagy zsidó kolónia is élt. A zsidó családok zárt törzsi települést, politikai testületet vagy kolóniát (*politeuma* – polgárjog, jog a „házához”) képeztek Tarzuszban. Jogaik is egyenlők voltak a görögökével. A vérségi kötelék szent

és szoros volt közöttük. A faji-nemzeti öntudatra vet fényt a keresztény büszkeséggel megírt mondat: „A mi hazánk (*politeuma*-nk: polgárjogunk, azaz magatartásunkat meghatározó eredetünk és hovatarozásunk) a mennyben van.” (Fil 3,20).

Ebben a környezetben látta meg a napvilágot a nemzetek Apostola Kr. u. 5-10 közötti időben. Nem ismerjük atyjának és anyjának a nevét, sem atyjának foglalkozását. Azt sem tudjuk, meddig éltek szülei. Saul Benjamin törzsből származott (Lásd az első királyt, Sault!). Szent Ágoston szépen mutat rá a haldokló Jákob pátriárka jövődőlésében e névnek Pál apostolra annyira jellemző szimbolikájára: „Benjamin ragadozó farkas, reggel prédát eszik, este zsákmányt osztogat” (Ter 49,27).

2. A zsinagógai iskola.

Saul édesapja mint farizeus a legszigorúbb nemzeti és vallási irányzathoz tartozott, és fiát is bevezette a Biblia ősi szent nyelvezetébe, a héber nyelvbe. Ezenkívül az iskolában is tanulta a Bibliát, mégpedig a diaszpórában élő zsidók szokása szerint, a Septuaginta görög fordításában. Otthon az arám nyelv mellett, maguk között leginkább görögül beszéltek. A zsidóknak nagyszerű *családi nevelési módszerük* volt. Ez volt az erejük!!! Ötéves korában megtanulta a fiú a Második Törvénykönyv 5. és 6. fejezetében a Törvény lényegét (a Tízparancsolat és a „Halld Izrael” kezdetű ima), továbbá a nagy Hallel-t (a 113–118. zsoltárt), amelyet a nagy ünnepeken énekeltek, és a liturgikus szent esztendő fontosabb emlékünnepeinek az értelmét.

Hat éves korában Saul az ún. „szőlőskertbe” (mi azt mondanók: alsó tagozatba) került, a zsinagógai iskolába, amely közvetlenül egybeépült a zsinagógával. A következő éveket csak a szent történetnek, az üdvösség (Isten és ember közös) történetének szentelték. Itt tudta meg, hogy Izrael mint Isten népe különleges helyet foglal el a nemzetek között. Kronológiailag nézve erre a gyermek Pálnál kb. Kr. u. 14-18 közötti években került sor (alapul véve születését a Kr. u. 8. évben).

A 10. életévvel kezdődött a felső tagozatos iskola, tehát a serdülő Pál esetében kb. Kr. u. 18-ban. Ettől a kortól vezették be a héber fiút a szóbeli áthagyományozás útján elterjedt törvénybe. A rabbi a szóbeli parancsok, tisztulási előírások és finom megkülönböztetések hatalmas bástyáját („kerítését”) építették fel Isten törvénye köré. Ezeket lelkiismeretben ugyanúgy kötelezőnek mondták mint az Isten Tízparancsolatát.

Isten *akarátát* a Sínain megkötött *szövetség kikötései*, a Tízparancsolat tartalmazzák. Az eredeti szövetség kikötései elsősorban Jahve kinyilatkoztatott erkölcsi szándéka, aki az erkölcsi rend őre, de ugyanúgy szerzője és értelmezője. A szövetség



ség társadalmában a szövetség Istenének akarata a legfelsőbb tekintély, amelynek minden emberi tekintély alá van rendelve.

Ám Kr. e. 622-től kezdődően (Jozija király vallási reformintézkedése nyomán, 1 Kir 22) – Észak-Izrael elbukása, Dél-Juda létének bizonytalansága láttán – arra készítette a próféták iskoláján (Ámosz, Ozeás, Izajás, Jeremiás szellemében) nevelkedett ún. deuteronomista történetírókat és szónokokat (teológusokat) (mint pl. Sáfán és társai a királyi udvarban), hogy az izraeliták életét (parlamentáris úton) a „szövetségi törvény” mint olyan alapján megszervezzék.

Jahve kinyilvánított erkölcsi akaratát további törvényekkel bővítették, és az Isten akaratának értelmezése odáig vezetett, hogy végül a Szövetség magába foglalta az *izraelita jogi Törvénygyűjteményt*. Úgy gondolták, minden törvény és rendelkezés az izraelita életmódnak azt a meghatározását egészíti ki, melyet Jahve kinyilatkoztatott akaratá rótt rájuk Ennek a fejlődésnek legkorábbi nyomai a MTörv.-könyvben található (Kr. e. 600 körül) A Második Törvénykönyv (Deuteronomium) törvényei, bár nem alkotnak teljes jogi korpuszt, azokat a jogi előírásokat tartalmazzák, melyek létfontosságúnak tűntek a „szövetségi hűség” (vö. nagypénteki imánkkal) és Izrael fennmaradásához. A szövetségi kegyelem gondolata elhalványult, és Izrael *politikai* léte került az előtérbe fogság (Kr. e. 538) utáni (Ezdrás-Nehemiás, papi körök) jogalkotásában is.

Nem meglepő, hogy a számos előírás és tilalom egy kifinomult és természetesen érző gyermek kedélyében veszélyes ellenérzéseket váltottak ki. Később, férfikorában, ennek az időnek a tapasztalati alapján írta le a megváltatlan ember megrázó tipikus élményét A „rómaiakhoz” írt levelében (7,9-11): „Valamikor törvény nélkül éltem (gyermeki ártatlanság), de azután jött a parancs; a bűn föléledt, és én – én pedig meghaltam! Ugyanaz a parancs, mely az életre szólt, nekem halálomra vált. A bűn ugyanis a tilalommal kapta meg vonzóerejét, ezzel tévútra vezetett és megölt”. A gyermek a zsinagógában eddig csak messziről látta a Törvény néma tekerceit. Most azonban egyszerre lépten-nyomon azt hallotta: „Nem szabad! Ne tedd! Ne érintsd!” Természetes, józan lelkiismeretében becsapva érezte magát, úgy érezte, mintha a halált ízlelte volna meg: „Én pedig meghaltam!” Micsoda súlyos és megoldatlan gyermeki élmény rejtőzik e szavak mögött? (...)

dr. Schmatovich János (Győr)²

(FOLYTATJUK)

² Irodalmi utalás:

Gyürki László: *Szent Pál apostol útjain*. Budapest, Ecclesia kiadó, 1978.

Uő.: *Szent Pál útjain*, Bp., 2007.

Josef Holzner: *Szent Pál. Az Apostol élete és levelei*. Budapest, Szent István Társulat kiadó, 1982.

H. – D. Saffrey: *Pál apostol története*. Szeged, Agapé kiadó, 2001.

SAUL, PAULUS, SZENT PÁL

Egy út, amelyet mindnyájan végigjárhatunk!

Saul

A világbirodalom állampolgára. Zsidó, gazdag, farizeus, még római állampolgár is, az ezzel járó előnyökkel. Saul minden tekintetben tiszteletben álló, ennek tudatában élő férfiú. Isten szolgája a maga hite, tanultsága, meggyőződése szerint. Istenre egészen nyitottnak kellett lennie, máskülönben Damaszkuszban vérengzés lett volna, és nem Isten magvetése. Ha pusztán a bosszúállás vezette volna, és nem Izrael Istenének szolgálata, nem történik meg a változás életében a damaszkuszi úton.

Mi európaiak vagyunk, egyházi tradíciókban élő Istenben hívő keresztények. Többnyire szavainkkal harcolunk, bár a történelemben számos alkalommal fegyverrel is. Jó esetben tiszta szívvel, de a saját elképzelésünk szerint. Vajon mi képesek lennénk-e, Isten akaratára nyitottan, a magunk damaszkuszi útján találkozni végre Jézussal, és leesnénk-e magas lovunkról, a körünkben levő társaink szemelátára? Lezuhanni a porba, aminél alább már nem lehet aláztatni. Elbírnánk-e, hogy úgy tűnjünk fel, mint aki elméjében megzavarodott, egyszerre elvesztve a megbecsülést, és egyben gyanúsnak lenni azok szemében akikhez eddig tartoztunk, és azok előtt is, akikkel ettől a Jézustól kapott küldetés kapcsol össze?

A találkozás

Miféle gondolatok fordulhattak meg Saul fejében, szívében, amikor a katonák élén vágatott Damaszkusz felé? Minden bizonnyal az Egy Igaz Istenre gondolt, hiszen miatta vágta. Azt hitte, meg kell védenie – neki személy szerint – Izrael Istenét a rongyos, szegény, Jézusban hívőkkel szemben. Az aránytalanság, a küldetés irreálitása fel sem tűnhetett neki, mert különben el sem indul volna.

Mi milyen sokszor biztosak vagyunk abban, hogyan kell megmentenünk Isten Egyházát, a szerintünk oda nem illőktől, akik nem azt teszik, nem úgy élnek, mint ahogyan szerintünk Isten népének élnie kellene. Milyen könnyen mondunk ítéletet, és szent megbízatásunk biztos tudatában milyen rossz úton indulunk el *helyreállítani* Isten Országát!

Mindnyájan hallani fogjuk a biztosan felismerhető hangot: „...,miért üldözöl engem?”

Saul azonnal tudta mit jelent ez. Tudta, ki szól hozzá.

Milyen jó lenne, ha a *lódobogás*, a világ zaja, saját belső világunk hangjai, ítéleteink



nem nyomná el Jézus hangját bennünk! Milyen jó lenne, ha a felismerés miatt le-
senénk magasra épített pulpitusunkról, ha a felismerés, hogy nem nekünk kell meg-
védeni a Mindenható Istent, nekünk csak viszont kell szeretnünk és szolgálunk
kell Őt, helyünkre tenne: a porba. Onnan emelhetne fel Jézus minket, mint munka-
társait dicsőségébe! Milyen jó lenne, ha odamennénk, azokhoz, akikhez Jézus halk,
biztató hangja küld: „*menj a városba, ott majd megmondják neked, mit kell ten-
ned!*” (ApCsel 9,6)

Hányszor hallottam már ilyen hangot, és elhittem magammal, hogy ez nem
lehet Jézus hangja! Ha mégis elhinném, lenne-e türelmem három napig étlen-szom-
jan, vakon vezetve tölteni az időt, nem tudva semmit arról, mi fog történni és mi-
kor? Semmit sem tenni, csak bízni a látomásban, a belső Hangban – míg eljön
értem valaki, akit Jézus küld értem „*az Egyenes utcába*”?

Ha pedig én vagyok a küldött, tudok-e bízni a belső készítésben, hogy menjek
el az „*ellenségünkhöz*”, mert Jézus ezt kívánja. Mekkora hit kell ehhez, és mekko-
ra bizalom, mennyi irgalom, és mennyi szeretet! Saul megtérése hősies erénygya-
korlást kívánt a vele kapcsolatba kerülő akkori keresztényektől is.

Paulus

Istennek – konkrétan az Isten Fiának, a Keresztrefeszítettnek – szolgáljává len-
ni, neki kiszolgáltatottá válni azt jelenti, hogy megváltozik az életünk: „*mától új
nevet kapsz...*”: új nevet kapunk a Kereszttségben, de ezt hangsúlyozza ki a rendi li-
turgia is a beöltözés szertartásában. Saulból így lett Paulus, mert élete egészen meg-
változott, mint mindnyájunknak, amikor vakságunk megszűnik, és szemünk meg-
nyílik Isten látására, akaratára, valódi küldetésünkre.

Szent Pál

„*...kiválasztott edényem ő nekem, hogy hordozza nevemet....Én úgyis megmuta-
tom neki, mennyit kell szenvednie az én nevemért!*” (ApCsel 9, 15. 17) – mondja
Jézus látomásban Ananiásnak.

Szentté lenni, mint Paulus, Jézussal eltelt edénnyé lenni, hordozni Őt az egész
világon rendíthetetlenül, bármerre járunk is, elfogadva minden szenvedést Érte és
Vele, mindhalálig: ez minden keresztény, vagyis minden Jézushoz tartozó lélek iga-
zi küldetése. Aki nem Jézussal *eltelt edény*, nem képes erre.

Azonban azt is meg kell tanulnunk, hogyan kell mások útját egyengetni az élet-
szentség, a szentté válás útján; vezetve a testi-lelki vakokat oda, ahova Jézus kéri
– mint Ananiás Sault – befogadni azokat Jézus kérésére, akiket bűnösnek vagy el-
lenségnek tartunk, kiállni a megtért, Jézust magukban hordozó emberek küldetése
mellett. Ha nem lettek volna ilyen férfiak, Saulból sohasem lett volna Paulus,
Paulusból pedig sohasem lett volna Szent Pál, Krisztus Egyházának egyik oszlopa.

Vén Emőke Terézia OCDS



SZENT ILLÉS ÉS SZENT PÁL A KÁRMELITA HAGYOMÁNYBAN

Gyökerek

Szent Illés alakja kezdetektől fogva példakép a kármeliták számára. Azért, hogy őt
kövessék, életét utánozzák, megmázták a Kármel-hegyet, és remeteéletet kezdtek.
A hagyomány úgy tartja, hogy a keresztes hadjáratokból visszamaradt személyek kö-
zül egyesek különálló közösségeket alapítottak a hegyen és kérvényezték illetékes
előljárójuktól, Albert Avogrado jeruzsálemi latin pátriárkától, hogy jogilag is ismerje
el őket a Kármelen. Albert jóváhagyta a kezdeményezést és kérésükre írt egy szabályt
(*vitae formula*) ami 1206-1214 között mindennapi életükhöz útmutatást adott.
Ez a szabályzat úgy került be a köztudatba, mint Jeruzsálemi Szent Albert Regulája,
amiben buzdítja a Kármelhegyi Boldogságos Szűz Mária Rendjének testvéreit, hogy
ragaszkodjanak Jézus Krisztushoz és éljenek iránta való engedelmisségben (*obse-
quium Jesu Christi*), ami tulajdonképpen szentpáli hivatkozás (vö. 2 Kor. 10,5). A re-
metéket továbbá arra is kötelezte, hogy őrkdjenek tüzes imádságuk és magányba vo-
nulásuk felett - ami Szent Illés példáját hozza előtérbe –, ugyanakkor a Regula előírja
a közösségi összejöveteleket az Eucharisztia ünneplésekor. Mindezek után talán külön-
nös olvasni, hogy Szent Albert olyan buzdításokat is beillesztett Regulájába, amelyben
nyomatékosan hangsúlyozza, hogy Szent Pál lelkiülete legyen az, amit követnek.
A Regula Szent Pál efezusi levelének 6. fejezetére hivatkozik; a katona képét hívja se-
gítségül annak bemutatására, hogyan viseljük Isten fegyverzetét az ördög cselvetései-



vel szemben. A buzdítás vége felé
Szent Albert ezekkel a szavakkal nyo-
matékosítja Szent Pál hitelességét: „*ha
őt követitek, nem tévedhettek.*”

Úgy vélem, Szent Pál hatása amit
a kármeliták életére gyakorolt, eddig
még nem volt kellőképpen kihangsú-
lyozva. Jóllehet, a Rend megalakulá-
sakor, amikor IV. Ince pápa 1247-
ben kánonjogilag jóváhagyta a *vitae
formula*-t és ezzel Regulává nyilván-
ította, ekkor még úgy ismerték
a kármelitákat, mint akik kimondot-
tan Szent Illés szemlélődő lelkületét

élik, és nem Szent Pál apostoli lelkületét. Habár a Regula igen erőteljesen Szent Pál követését ajánlja, mégis ellenállást váltott ki a kármelitákból kezdetben ennek teljes elfogadása, nehogy kockáztassák azt a féltett örökséget, amelyet őseik hagytak rájuk a Kármel-hegyén.

Az 1600-as évek reformjai szétfeszítették a szemlélődés addigi általános értelmezését. Ugyanis Avilai Szent Terézia, mint a reform vezetője arra hívta fel mind a férfi, mind a női ág figyelmét terjedelmes műveiben, hogy ismételten vizsgálják meg azt a küldetést, amelyet az Egyház bízott rájuk: vagyis az imádság hivatását, amelyből elengedhetetlenül apostoli lelkület fakad. Ennek hagyománya tartotta nyitva az évszázadok folyamán a Terézi Kármelt arra, hogy az imádság és az apostolkodás kérdésével foglalkozzon Szent Illés és Szent Pál életének fényében.

Az emésztő buzgalom

Szent Pál életében vajon mit jelenthetett Szent Illés azon kijelentése, hogy: „emészt a buzgalom az Úrért?” A galatákhöz írt levelében így ír önmagáról: „*felettebb buzgó követője voltam atyáim hagyományának*”.⁴ Ezt a buzgóságot találjuk meg Pálban (vagyis még Saulban), aki hogy megvédje az atyáktól örökölt hagyatékot, hevesen üldözi Krisztus Egyházát.

És Illés? Emésztő buzgalmában tömérdek Baal prófétát gyilkolt meg, akik Isten népet pogányságra csábították. Élő tanúbizonyságával Isten igaz törvényét képviselte, harcolva korának bálványimádásai ellen. Istennek szóló szavait a kármeliták hivatalos jelmondatukká választották: „*emészt a buzgalom az Úrért a Seregek Istenéért*” jelezve ezáltal, hogy – mint Illés – megalkuvás nélkül tesznek tanúságot Istenről.

Minekután pedig kifejezi égő buzgalmát, olvassuk csak tovább az igei részt, azonnal hangot ad földhöz ragadt, emberi kiábrándultságának: „*egyedül csak én maradtam élve, de most nekem is az életemre törnek*”.⁵ Látjuk, hogy visszahúzódik. Félelemből barlangba menekül. Vagyis csak menekülne, de megköti Istenhez tartozása. Az Úr hangja kihívja rejtekhelyéről, és egyúttal küldi Damaszkuszba, hogy elvégezze a munkát, amivel megbízza. Tanít bennünket, hogy a súlyos válságra, mint amilyen hajdan Izraelé volt, a buzgalom az egyedüli megfelelő válasz és nem a visszahúzóadás. De csak az a buzgalom, amelyet Isten megtisztít...

Mint Illést, Pált is ugyanaz a megalkuvásra nem hajló lelkület itatta át, és éppen annak meggyőződésében mérsárolta a keresztényeket, hogy helyesen él buzgalmával. Azon a bizonyos napon pedig, amikor Arábia felé tartott, az Úr megállította a damaszkuszi úton. Akkor útja is, buzgalma is irányt váltott. Küldötté vált. Küldetése nem arra szól, mint Illésnek, hogy királyokat kenjen fel, hanem, hogy magának a Felkent Királynak legyen hírnökévé. A törvénynek szóló buzgalmát felcserélte annak szolgálatára, hogy nemzetek világosságává legyen. Előzőleg elvakultan dol-

³ 1 Kir. 19,10 a

⁴ Gal. 1,14

⁵ 1 Kir. 19,10 b

gzott azon, hogy az embereket visszavegye a régi szövetséghez, csak úgy mint Illés, de rá kellett ébredniük mindkettőjüknek, hogy az igazi választottakat nem az emberi erő védi meg, hanem Isten kegyelme. Azé a kegyelemé, amely életben hagyott hétezer hűségeset, vagyis „*minden térdet, amely nem hajolt meg Baal előtt*”⁶ és ezzel Illés tévhite, miszerint ő maga az egyedül igaz, aki életben maradt: szertefoszlott és alázat vette át helyét.

Az alázat fontossága

De mindez hogyan kötődik a kármelita lelkiséghez? Pál működése és Istennel való személyes találkozása az alázat kérdését hozza elénk. Szent Terézia a *Tökéletesség útja* című művében megannyiszor találkozunk olyan részekkel, amelyben a szentanya arra ösztönzi olvasóit, hogy imádságukat minduntalan az alázat felindításával kezdjék, amely önmagunk helyes ismeretéből források; úgy látni magunkat, amint vagyunk a Mindenható szemében. Ezt írja Szent Teréz: „*Az önismertet ugyanis rendkívül fontos (...) azt akarnám, hogy szüntelenül gyakoroljátok magatokat benne. Ameddig ugyanis e földön élünk, nem létezik számunkra szükségesebb erény az alázatosságnál. (...) Azt hiszem azonban, hogy sohasem fogjuk magunkat igazán megismerni, ha nem igyekszünk megismerni Istent. Csak akkor értjük meg igazában kicsinységünket, ha az Ő nagyságát szemléljük; csak akkor vesszük észre piszkos voltunkat, ha gyönyörködünk tisztaságában; csak akkor látjuk be, mily messzire vagyunk az igazi alázatosságtól, ha az Övéről elmélkedünk*”

Miért annyira fontos az alázat? Mert csakis segítségével tudjuk felismerni és elfogadni Isten munkálkodását bensőkben. Pál alázatában meglátta Isten munkásságát magában, és volt benne elég alázat ahhoz is, hogy hagyja magát új utakra vezetni. Egy kármelitában is, legyen bármilyen elgondolása a buzgóságról, egészen bizonyos, hogy rövidesen helyreigazítja és megtisztítja azt benne Isten. Vagyis az következik ebből, hogy az igazi buzgóságot Isten alakítja ki bennünk. És ahhoz, hogy megtisztítson bennünket, vissza kell térnünk a sivatagba, mint Illés és Pál is, sivatagba, ami esetünkben egyet jelenthet a magányossággal, elbátortalanodással, szomorúsággal, csalódottsággal, félelemmel, bizonytalanságokkal. És ekkor az Úr újból szívünkre fog beszélni, imádságainkban megszólít: térj vissza „Damaszkuszba.” Tehát ez a buzgalom megtisztulttá tesz, és újból és újból meghív minket, hogy lépünk a választottak közé. De ugyanakkor egy próbakő is, amin az Isten leméri az ember alázatát, ami egy kármelitának különösen is ismertetőjele akár a szemlélődő imádságban, akár az apostoli tevékenységben.

*Részlet Jose Luis Ferroni OCD:
Paul and Elijah in the Carmelite Tradition c. tanulmányából
(fordította: Jozefa Gabriella nővér)*

⁶ 1 Kir. 19,18

NEM CSAK GYERMEKEKNEK

A PISZTRÁNG

Azt mesélik, hogy a szépséges tündérkisasszonyok és a félelmetes sárkányok idején, a hetedhét országon túl is híres Nevesincs királyság kellős közepén, egy igen nagy és mély tó állt. Aranyhalak, stüllők, harcsák, pontyok és minden más egyéb kisebb-nagyobbfajta hal, teknős, vízi és szárnyas madár birodalma volt.

Tündérek is laktak ebben a vízi birodalomban, de őket nem láthatta csak úgy bárki. Egy évben egyszer, valamelyik szélcsendes teliholdas éjszakán, mikor a tó felett mély béke és nyugalom honolt, jöttek fel egy kis időre a víz tükrére, és akkor megpillanthatták őket mindazok, akiknek a szeme teljesen tiszta volt. Legalábbis ezt így mondták a nagyon idős és bölcs teknősbékák, akik sok mindent tudtak a tó jelen és régmúlt titkairól. Eddig viszont nemigen látta őket senki. Talán azért, mert a tó fenekét vastag iszapréteg borította, amiből könnyen bekerülhetett legalább egy-két apró szemcse a tóban élő szemébe. A tó fenekén voltak ugyanis találhatóak az igazi halcsemegék: a különféle apró kis rákok, polipok és egyéb ilyenfajta ínycségek, amelyeknek a halak, de még a kacsák vagy más vízi madarak is nehezen tudtak ellenállni. Pedig mindenki szeretne volna látni életében legalább egyszer a csodaszép tündéreket. A finomságok kísértése azonban úgy tűnik, erősebb volt ebbéli nemes vágyuknál.

Élt a tóban egy szép, pettyes kis halacska is, a pisztráng. Ő is hallott beszélni a tündérekről, és apró kis halszívében olthatatlan vágy gyúlt aziránt, hogy meglássa őket. „Mindent megteszek ennek érdekében, és addig nem nyugszom, amíg el nem érem” – határozta el. Döntését azonban titokban tartotta, nehogy véletlenül valaki is megakadályozza ebben. Csak a nagy, öreg teknősnek mondta el, akihez elment tanácsot kérni.

– Ó, fiam, nagyon jó dolog az, amire vágyakozol! – mondta neki a bölcs teknős. – Aki a tündéreket egyszer megpillantja, annak hosszú élete lesz, elkerüli a csukák és harcsák éles fogait, és bölcsőbb lesz, mint a tó összes hala és madara együttvéve.

– A teknős bácsi is látta tehát a tündéreket? Milyenek voltak, nagyon szépek? És milyen színű volt az uszonyuk? Vagy szárnyuk van? És igaz, hogy a pikkelyük színtiszta arany? – ömlött a sok kérdés a kíváncsi kis pisztrángból.

– Arról, hogy láttam-e őket, neked nem mondhatok semmit – válaszolta szerényen az öreg teknős. – Azt azonban tudnod kell, hogy a tündérek sem nem halak, sem nem madarak, bár ha akarnak, illyenné, meg olyanná is válhatnak.

– Hát akkor micsodák?

– Majd ha meglátod őket, megtudod – válaszolta a teknős. – Most inkább arról beszéljünk, mit kell tenned, hogy megláthasd őket. Mindenekelőtt figyelmesnek és gyorsnak kell lenned, hogy addig is nehogycsússzál valamelyik falánk csukának a torkán. Ez az első és legfontosabb szabály. A többiről pedig majd máskor – mondta álmos han-



a tó melyik részén kell tartózkodnia, és melyeket kell teljesen elkerülnie, milyen halakkal szabad barátkozni, és kiket jobb mellőzni, milyen növények között szabad úszni, és melyeket tilos még csak érinteni is, és még sok más ezer apróságra, amelyek – a teknős szerint legalábbis – mind fontosak voltak ahhoz, hogy a pisztráng szemei egyre tisztábbak legyenek.

Hiába kerülgette azonban lelkiismeretesen az iszapos tó fenekét, hiába a sok gyakorlat, hiába virrasztott át minden holdvilágos éjszakát, telt-múlt az idő, és még semmi: még egyetlen tündérhajszálat sem sikerült megpillantania. De azért, elhatározásához híven, a pisztráng nem adta fel a küzdelmet, továbbra is lelkesen gyakorolt nap mint nap, és reménykedett, hogy fáradozásait előbb-utóbb siker koronázza.

Az egyik alkalommal annyira belefeledkezett a különféle úszógyakorlatokba, hogy a tó egy számára addig ismeretlen helyére jutott. Már éppen vissza akart fordulni, amikor egy érdekes hallal találta szembe magát. Kisebb, karcsúbb volt nála, és a szivárvány minden színében pompázott.

– Hello! – szólította meg a pisztráng. – Ne haragudj, még soha nem láttalak erre felé. Ki vagy, és honnan jössz?

– A patakából jöttem – válaszolta az idegen.

– A patakából? Az meg mi? – csodálkozott a pisztráng, aki még soha nem hallott patakról.

– A hegyekből folyik lefelé, mindaddig, amíg a tóba nem ömlik.

– Hegyek? Hát azok meg micsodák? És mi az, hogy lefelé folyik? Lefele csak mi

úszunk, a víz az áll. Nem értem! – pislogott értetlenül a pisztráng.

- Gyere velem, megmutatom, és akkor megérted! – hívta mosolyogva az idegen hal.
- Nem, nem, most nem érek rá! – válaszolta ijedten a pisztráng. –Ma még sokat kell gyakorolnom!

És már fordult is volna vissza, mert hirtelen eszébe jutott mindaz, amit a tavon kívüli helyekről hallott. Az a hír járta, hogy ott a harcsafarkú, csukafejű, sasszárnyú sárkányok laknak, akik tízszer falánkabbak a legfalánkabb harcsánál, százszor gonoszabbak a legkegyetlenebb csukánál, és ezerszer erősebbek a legerősebb sasnál, aki valaha is élt ezen a világon. Még a bölcs teknős is óva intette attól, hogy a tó szélét akár csak meg is közelítse.

– Sokat kell gyakorolnod? – kérdezte halkán nevetve az idegen hal, úgy, ahogy a halak szoktak nevetni. – Hát, ebben a zavaros vízben annyit gyakorolhatsz, amennyit csak akarsz, soha nem fogod meglátni a tündéreket! Ahhoz csak a hegyi patak vize felel meg.

A pisztrángot ekkor előntötte a méreg. Hogy meri ez a csillogó küllemű kis senkiházi pocskondiázni az ő tavát? Ezt nem tűrheti el csak úgy! És megfordult, hogy tiszteletre tanítsa a szemtelen halacszkát. De az egy gyors mozdulattal kitért a pisztráng útjából. Kissé odébb, egy nádszál tövében megállt, és csillogó szemekkel a pisztrángra nézett. Úgy tűnt, élvezi a játékot. Erre a pisztráng még jobban begurult, és minden korábbi félelmét elfeledve, nekiiramodott, hogy elkapja. Bármennyire gyorsan úszott azonban a pisztráng, az idegen hal még nálánál is gyorsabb volt. Ez még jobban ingerelte a pisztrángot, aki eszeveszett hajszába kezdett. Nem törődött ő már sem tündérral, sem csukával, sem sárkánnyal, csak egyet akart: elfogni, és móresre tanítani a kis szemtelent. Ez azonban nem volt könnyű. Többször már-már úgy tűnt, hogy elkapja a farka hegyét, de az az utolsó pillanatban egy gyors mozdulattal mindig kitért a pisztráng elől.

A nagy kergetőzésben a pisztráng nem is vette észre, mikor hagyta el a tavat. Csak amikor már jól fent jártak a patak vizében, és egy pillanatra megállt, hogy kifújja magát, mert már eléggé elfáradt, akkor vette észre, hogy valami teljesen ismeretlen helyen van, a tó pedig sehol!

– Isten hozott a hegyi patakban! Érezd magad jól nálunk! – szólt a meglepett pisztránghoz a szivárványszínű halacska, majd egy gyors mozdulattal eltűnt a patak kövei között.

A pisztráng egy ideig csak tanácstalanul állt és nézett. Minden új volt számára: a sebesen folyó víz, a kövek, az erdő fái, az illatok, a friss hegyi levegő... Idegen volt számára minden, de egyáltalán nem volt félelmetes, sőt valami különleges jó érzés fogta el. A patak vize, amelyben volt, kellemesen simogatta, és egy addig nem tapasztalt új erővel töltötte el.

Pár napig a patakban maradt. Kereste a kis szivárványszínű halat, hogy bocsánatot kérjen tőle, de sehol sem találta. Mintha elnyelte volna a föld, azaz a patak vize. Ekkor jutott eszébe, hogy a nagy felindulásban fel sem tűnt neki, hogy vajon honnan tudja az idegen halacska a tündérekről szóló dolgot, hisz erről senkinek sem beszélt? Tán nem a gonosz sárkányok küldötte volt, hogy őt idecsalják? De hát eltelt már pár nap, és sárkánynak nyoma sem volt! De még egy ártatlan kis csukának, harcsának, süllőnek sem,

amitől félnie kellett volna! Akkor talán a tündérek követe volt? Vagy egy a tündérek közül? Hiszen az öreg teknőstől hallotta, hogy bármilyen alakot képesek magukra ölteni! Nem tudta eldönteni. Jobbnak látta tehát, ha inkább visszatér a tóba, és elmeséli a bölcs teknősnek mindazt, ami vele történt.

Amikor azonban a patakból a tó vizébe úszott, szinte nem ismert rá a tóra! A még pár nappal korábbi tiszta és ízletes víz most zavarosnak tűnt és állottnak. Mi történhetett az eltelt pár napban a tóval? Nem kellett azonban sok időnek eltelnie ahhoz, hogy rádöbbenjen: nem a tó vize változott meg, az ugyanolyan maradt, mint korábban volt, hanem a patak vize, amelyben az elmúlt napokban élt, az volt ennél sokkal tisztább és frissebb! Most már megértette azt, amit az idegen halacska mondott neki a tóról és tündérekről! Ebben a vízben valóban hiába minden gyakorlat, a szeme soha nem lesz teljesen tiszta, hiszen a tó fenekéről felkavart finom iszap az egész vizet átjárja!

Amikor az öreg teknősnek elmesélte mindent, az csak csóválta nagy, ráncos, kopasz fejét:

– Jaj, fiam, hogy te miket beszélsz! Tud meg, hogy nincs jobb víz a tó vizénél. Ezt én mondom, az öreg, sokat látott teknős! Nem a tóval van a baj, kisfiam, hanem a szemeddel! Vagy talán az eszeddel. Úgy látom, megártott neked az a sok ugrabugra! Menj csak Isten hírével, veled is kár volt eddig foglalkozni!

Ezzel visszahúzódott házába, és többé szóba sem állt a pisztránggal.

A pisztráng nem járt nagyobb szerencsével a tó halainál sem. Hiába próbálta nekik elmagyarázni, hogy a tavon kívül is van víz, és ennél sokkal jobb, meg azt, hogy ott egyetlenegy félelmetes sárkány sem lakik, nem hitték el neki. Voltak, akik – az öreg teknőshöz hasonlóan – csak rosszállóan csóválták a fejüket, és voltak, akik a nagy harcsa gyomrába kívánták a pisztrángot, hogy ne fertőzze többé a tó lakóinak ártatlan elméjét a maga ostoba és veszélyes meséivel.

Ezek láttán a pisztráng nagyon elszomorodott, bár részben meg is értette őket, hiszen még nem is olyan rég ő sem volt különb náluk. Ezért nem is erősködött tovább, hanem csendben visszatért a patak vizébe.

Azóta is, ha keresed, ott találd őt. Igaz, néha lemegy a tavakba is, ha úgy találja, hogy elég tiszta a vizük, de a legjobban a bővizű, gyorsfolyású és tiszta hegyi patakokat kedveli. Mert úgy látszik, a pisztráng szívében azóta is megvan az a vágy, hogy megpillantsa a csodaszép tündéreket, és jól tudja, hogy őket csak azok láthatják, akiknek tiszta



a szemük. Hogy sikerült-e neki a tündérekkel találkozni, azt nem tudnám nektek megmondani. Az viszont bizonyos, hogy amióta a patak vizébe költözött, fekete pettyei mellett újabbak is keletkeztek, mégpedig pompás piros és kék színekben. Sőt, néha úgy tűnik, mintha a szivárvány minden színébe öltözködne fel, hasonlóképpen ahhoz a kis halhoz, akivel annak idején találkozott. Ezek a ragyogó szép színek pedig egyértelműen azt jelzik, hogy a pisztráng életében valami megváltozott, amitől sokkal boldogabb lett, mint korábbi életében volt.

-T-

(Illusztráció: Klesitz Piroska)

Kedves Gyermekek!

Az elmúlt egy évben Szent Pál apostolra emlékezett a katolikus egyház. Szent Pál egy különleges sorsú ember volt, akinek élete kicsit hasonlít a mesebeli pisztrángéhoz. Miben?

Először talán abban, hogy zsidóként ő is egy nagy „tóban” nevelkedett, a választott nép zárt közösségében. Egy nagy közösségben minden fajta ember megtalálható: jó és rossz, szegény és gazdag, egyszerű és művelt. Ami az őszövségi választott nép tagjait összefogta – a vérségi köteléken kívül – a vallás volt. Az őszövségi zsidó nép vallása a környező népek bálványimádó vallásait messze felülmúlta; a zsidók ennek tudatában voltak, és büszkéek is voltak rá. Mert úgy gondolták, hogy a jó Isten csak őket szereti, és csak ők fognak üdvözülni, mivel minden más vallásban az emberek nem az igaz Istent imádják, hanem nem létező bálványokat. Ezért eléggé elzárkóztak a pogányokkal való érintkezéstől, nehogy megfertőzze őket bálványimádásuk vagy laza erkölcsiségük szelleme.

Szent Pál ennek a népnek volt a fia. Ezt állítja röviden magáról: „**Zsidó vagyok, a kilikiai Tarzusban születtem, de ebben a városban⁷ nevelkedtem, s Gamáliel lábánál az atyai törvény szigorú megtartására tanítottak.**” (ApCsel 22, 3).

Szent Pál nem csak egy átlagos vallásos zsidó szeretett volna lenni, hanem egy olyan, aki buzgón szereti és szolgálja Istent. Ezért elment a híres Gamáliel rabbihoz, hogy tőle tanulja meg a Szentírás és a Törvény igazi értelmezését és megtartását. Biztos nem volt könnyű dolga, mert a zsidó törvénynek nagyon sok előírása volt. Már Mózes öt könyve is nagyon sok előírást, szertartást tartalmazott, ezek pedig az idők folyamán csak szaporodtak a bölcs rabbik tanítása és a hagyomány által. Szent Pál (akkor még Saul) lelkesedését a sok tanulás és szigorú farizeusi (azaz a törvénytisztelő) életmód nem törte meg, mert ő tiszta szívből szolgálni akart Istennek.

Ezért amikor találkozik a keresztények „szektájával”, akik egy másik üdvözülési módot hirdettek (a Jézus Krisztusban való hit, nem pedig az őszövségi zsidó tör-

vény pontos megtartása által), akkor üldözni kezdte őket. Egy ilyen üldözés alkalmával találkozik Jézussal, megtér, és ezentúl az Ő tanítványa és apostola lesz. Erről Szent Pál így beszél: „**Az Isten szolgálatában éppúgy buzgólkodtam, mint most ti mindannyian. Halálra üldöztem ezt az „utat” (tant), férfiakat és nőket kötöttem meg és vettem börtönbe. Maga a főpap és a vének tanácsa a tanúm. Megbízólevelet is kaptam tőlük, azzal mentem el Damaszkuszba, a testvérekhez, hogy bilincsbe verve Jeruzsálembe hurcoljam őket, hadd bűnhődjenek. Ekkor történt, hogy amint az úton Damaszkusz közelébe értem, az égből hirtelenül nagy fényesség vett körül. A földre zuhantam, és egy hangot hallottam, amint megszólított: Saul, Saul, miért üldözöl? Megkérdeztem: Ki vagy, Uram? Így folytatta: Én a názáreti Jézus vagyok, akit üldözöl.**” (ApCsel 22, 4-8)

Megtérése után, miután egyre jobban megismerte az Úr Jézust, egészen másként látta már a dolgokat, mint korábban. Rájön, hogy mindaz, amit tanult, amivel úgy gondolta, hogy Istent szolgálni tudja, nem sokat ér a Jézus Krisztusba vetett hithez, a keresztény életmódhoz képes. Erről így ír a filippiekhez írt levelében: „**Am akkor előnynek tartottam, azt Krisztusért hátránynak tekintem. Sőt Uramnak, Krisztus Jézusnak főséges ismeretéhez mérten mindent szemétnek tartok. Érte mindent elvettem, sőt szemétnek tekintettem, csakhogy Krisztust elnyerhessem, és hozzá tartozzam.**” (3, 7-8) Azért a kincsért amit Jézus Krisztusban talált, volt bátorsága egy egészen új életet kezdeni, otthagyni régi társait, akik még a régi életmódhoz ragaszkodtak, vállalni sok szenvedést és megpróbáltatást, és az egész világot bejárni, hirdetve az evangéliumot mindenkinek, Jézus akarata szerint.

Sok mindent lehetne írni még Szent Pálról, de ennyi talán egyelőre elég. Aki szeretné bővebben megismerni életét, az olvassa el az Apostolok Cselekedeteit, de ebben az újságszámban is talál róla egyet-mást. Egyet azonban ne felejtünk: aki Szent Pálhoz hasonlóan Krisztussal találkozik, őt megpillantja, annak az élete megváltozik. Érdemes erre is törekednünk, jobban, mint eddig tettük! Ne elégedjünk meg a megszokottal, sem életmódunkban, sem vallásos, imádságos életünkben. Vágyakozzunk ennél többre!

Hogy lehet azonban találkozni Jézussal, hogy lehet őt „megpillantani”, lehetséges-e egyáltalán? Igen, lehetséges, ha a szemünk „tisztá”. Azaz ha tiszta, nem önző szándék van bennünk, és igazi, őszinte vágy Jézust megismerni, és őt szeretni; olyan vágy, amely nem riad meg a tettektől, a kisebb-nagyobb lemondásoktól sem, ha ezek szükségesek. Mert azt mondja Jézus: „**aki ismeri és teljesíti parancsaimat, az szeret engem. Aki szeret engem, azt Atyám is szeretni fogja. Én is szeretni fogom, és kinyilatkoztatom magam neki.**” (Jn 14, 21)

Tarzi a.

⁷ Ti. Jeruzsálem



GENERÁLIS KÁPTATAN

ÉLETKÉPEK A KÁRMELITA REND FATIMÁBAN TARTOTT ÁLTALÁNOS KÁPTALANJÁRÓL

2009. április 16. és május 8. között Fatimában gyűlt össze a Sarutlan Kármelita Rend nagykáptalanja, hogy a legfőbb elöljárókat megválassza, valamint a Rend jelenével és jövőjével kapcsolatos legfontosabb ügyeket megtárgyalja. A magyar tartományt Rafael és Kristóf atyák képviselték. Az alábbi visszaemlékezések - melyeket Rafael atya válogatott össze leginkább Kristóf atya feljegyzéseiből - a káptalan eseményeiből ragadnak ki néhány különösen fontos vagy érdekes pillanatot, a teljesség igénye nélkül.



Érkezés Fatimába – 2009. április 16.

„Egész úton... hazafelé... azon gondolkodám...”,
hogyan fogom köszönteni Édesanyám...

Korán keltünk. Szentmisét ünnepeltünk a csendes Huba utcai templomunkban, majd egy gyors, néhány falatos reggeli után Béla testvér kiröpített minket Ferihegyre. A szokásos feladatok után már bent is ültünk a váróteremben. Nem voltak sokan, de egy iskolai osztály gondoskodott róla, hogy legyen némi – nagyobb tömegre jellemző – hangzavar. Düsseldorfba utaztak a német fiatalok, hazafelé.

Lufthansa géppel repültünk. Nagyon kedvesek voltak a légikísérők. Kaptunk is nem-sokára egy szelet vajas kenyeret, német magos-kenyérrel. Mellé meg kávé... Nagyon hamar eltelt az út Münchenig.

Ott már többen voltunk utasok. Nem egészen egy óránk volt az átszállásra. Megke-restük a mi kapunkat – G 04 –, majd „szemlélődtünk”. Mosolygásra készítetett például a szaladgáló gyerekek látványa, akik egészen önfeledten adták át magukat a gyermekség örömeinek, a rögtönzött játék lehetőségeinek. Volt, aki a mozgó járda adta lehetőségeket tesztelte széles mosollyal, büszkén tekingetve szerteszét azzal a tudattal, hogy ő bizony most sokkal gyorsabban tud gyalogolni, mint azt eddig róla bárki is sejtette. A fogócska is jó elfoglaltságnak tűnt. Ezt néhány portugál gyermek játszotta – természetesen szülei nagy örömeire, akik felváltva eredtek nyomukba, hogy begyűjtsék őket. Mesélhetnek az édesanyjához odabújjó kislányról, vagy a házaspárról, akik csodás technikával falatozták a piros húsvéti tojást – nem kis örömeire az őket figyelő leánykának... De meg lehet-

ne említeni az ingyenesen fogyasztható teát és kávé, amit egy automata kínált tőlünk néhány méterre, vagy a „laptopozó” üzletembereket, akik még az utolsó pillanatban is munkatársaikkal értekeztek... Nem unatkoztunk.

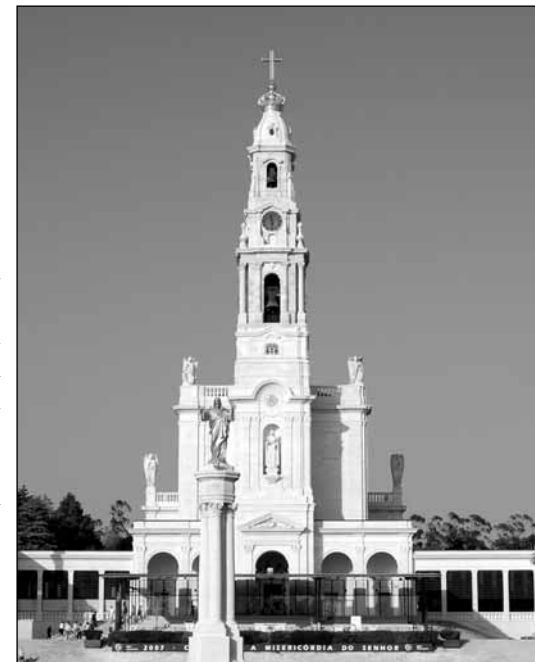
A második repülés viszont nagyon hosszú volt Münchentől Lisszabonig. Itt is nagyon mosolygós volt a kiszolgálás. Le a kalappal a „lufthanzások” előtt! Olvasgattuk a káptalani dokumentumokat, vagy az ablakon keresztül csodáltuk az elénk táruló szépségeket, kicsit ezen szavakkal szívemben: „*ki gépen száll fölébe, annak térkép e táj, nem tudja, hol...*” A repülőgépen találkoztunk a horvát testvérekkel, Vinkó és Dárió atyákkal. A repülőtéren már vártak bennünket P. Isidoro és segítőitársai. Az első beszélgetések ideje – olaszul, spanyolul, angolul – elkezdődött. Jó volt régi ismerősöket köszönteni.

Rövid várakozás után autóba ültünk és elindultunk Fatima felé. Napsütötte tájakon haladtunk, bár nem volt nagy forróság: 16-17 fok. Beértünk Fatimába és a Domus Carmeli rendházunkba, mely nemrég készült el, s amely éppen szemben van a kegy-templommal, attól alig pár percre. Meglepetés is fogadott bennünket, mert az új ház csak 50 embernek tud szobát adni. Mi is egy közeli szállásra mentünk Pedro atya, a portugál tartományfőnök kíséretében. De íme a meglepetés pozitív része: merthogy szállásunk Kondor Lajos atya vendégháza. Meglátogattuk, szeretettel köszöntöttük az atyát, aki Fatima üzenetének egyik legfőbb előmozdítója az egész világon.

Lassan megérkeztek a többiek is a világ különböző országaiból. Egy közös vacsora várt még ránk és – természetesen – egy látogatás a Szűzanyánál. Lenyűgöző, hogy milyen csodálatos házat épített a szerető hit a szeretett Édesanyának! Talán írhatom így: jó volt elpihenni a nap végén... az Ő karjaiban.

Az első napok

Megkezdődött a káptalan. Az első nap nehéznek ígérkezett: meghallgattuk a Generális atya beszámolóját az elmúlt 6 évről, majd megvitattuk azt, s utána a gazdasági beszámoló és annak vitája következett. Bizony nem volt könnyű a sok adatot befogadni, a sok nehézséggel szembenézni; még jó hogy olyan sok szépséget, reményt tápláló valóságról is hallottunk: például új házak, lelkeségi centrumok alapításáról. Az előadások után lehetőség volt a beszélgetésre:



mindenki hozzászólhatott, elmondhatta a véleményét. Először csendben ültünk, majd beindult a vita, és majd két órán keresztül mentek a felszólalások. Érdekes volt hallgatni a testvéreket. Spanyol, ausztráliai, lengyel, indiai: s máris képem alakulhatott ki a Rendről, a benne mozgó irányultságokról, érzékenységekről, vagy akár csoportokról, melyeknek megvan a maguk saját nézőpontja. A hozzászólások nagyon különbözőek voltak: a kifejezetten jogi természetűektől egészen a karizmánk lényegét meghatározó lelki tényezőkhöz.

Az étkezések különösen érdekesek voltak. Reggeli, ebéd, vacsora: vajon kívül kerülök majd egy asztalhoz? Hogy tudjuk majd megérteni egymást? – A mai vacsora olaszok társaságában volt: rómaiak, a genovai tartományfőnök, a libanoni delegáció vezetője, balomon pedig volt római professzorom ült, P. Arnaldo Pigna. Sok minden szóba került, csak úgy repültek a tapasztalatok. Nem is tudta az ember, hogy igazán mi is táplálta: a zöldes krémleves, a burgonyapüré az angolos sült hússal, a gyümölcs vagy a beszélgetések testvéri tapasztalata.

A második munkanapon két mély előadás következett spanyol nyelven: egy filozófiai és egy lelkeségi a mai világ elemzésével, lehetőségeink és feladataink felvázolásával. Napközben persze mentek a beszélgetések is, hol spanyolul, hol olaszul. A nap estéjén éppen az indiai definítor atyával beszélgettem. Sok minden szóba került: például az indiai vallások és a velük való kapcsolat, tapasztalatok... Egy amerikai atya megkérdezte tőlem, hogy a neve magyaros-e? Nos, nektek, olvasóknak mi a benyomásotok e név hallatára: Dennis GENG? – A nagypapája volt magyar ember. Az étel egyébként jó volt: ma este is krémleves ettünk, de a színe most narancssárga volt. Utána pedig hal következett, még hozzá nagyon finom, csak éppen azt nem értettem, hogy a szálka minek kellett bele? Egyébként ma két püspök vendégünk is volt.

Az első Fatimában töltött vasárnapon a kegytemplom előtti téren voltunk szentmisén. Csodálatos volt. Egy apró részlet rögtön, amit nem szeretnék, hogy kimaradjon: mikor elindult a körmenet, egy fehér galamb röppent fel mellettünk, és egy kört írt le felettünk. Szívet megtöltő pillanat volt.

A sekrestyében beöltöztünk – mindenki a maga méretének megfelelő albát, stólat kapott – s utána odamentünk a jelenések helyére, ahol egy kis kápolna áll, és közösen elimádkoztuk a rózsafüzért a dicsőséges misztériumokkal. Majd pedig elindultunk a bazilika előtt felállított oltárhoz. Jó sokan voltak a hívek is, s mi, szerzetesek is. Méltóságos körmenettel érkezünk fel a bazilika előtti lépcsősoron felépített oltárhoz.

Amit külön is szeretnék kiemelni, az a ministránsok remek szolgálata volt. Egy fiú volt, a többiek lányok. Mint ahogy később láttam, a fiúnak, aki nagyon ügyesen rendezgette, irányította a lányokat, egy fülhallgató is volt a fülében, s így folyamatosan kapcsolatban lehetett valakivel, aki mondta neki, mit, hogyan és merre. A szentmise hol latinul, hol portugálul folyt, a könyörgések pedig több nyelven. A szentmise végén hosszú, ketős sorban vonultunk vissza a jelenés kápolnájához, ahol még a Szent Születet köszöntöttük a Regina Caeli énekkel. Mi, papok olyan sokan voltunk, hogy a papi körmenet eleje már a kápolnába érkezett, amikor a vége elindult a bazilika előtti oltártól.

Az új Generális megválasztásának napja

Ma reggel olasz nyelven ünnepeltük a Szent Eukarisztiát. A főcelebráns Zdenko atya volt, a horvát definítor, vikárius generális. Utána reggeli következett, természetesen vidám beszélgetéssel ötvözve. Ez alkalommal olasz nyelven társalogtunk az asztalunknál a velencei tartomány tagjaival, az olasz tolmáccsal, egy barcelonai katalán atyával és Flavio atyával, aki a Szentföldről érkezett, a Stella Maris kolostorból. Elmesélte nekünk, hogy rengeteg, vagyis egy "szobányi" magyar nyelvű könyvet találtak náluk, és most azt kérdezte, mit is csináljon velük.

Reggeli után elkezdjük a mai feladatokat, mely nem volt más, mint az új Generális megválasztása. Először felidéztek az ide vonatkozó szabályokat, a választás menetét. Végül átvonultunk a Kápolnába, és ott elimádkoztuk a Szentlélek-himnusz: *Veni Creator Spiritus, mentes tuorum visita...* Majd két szentírási idézet következett, mély csendből átölelve, aztán újra az előadóterembe mentünk vissza, ahol elkezdődött a szavazás első fordulója. Luis Arrostequi, a volt generálisunk, az olasz P. Saverio Canistra, P. Flavio, a lengyel P. Albert, az indiai P. Charles és a mi horvát definítor atyánk, P. Zdenko kaptak szavazatokat. Ezután szünet következett, amikor tovább lehetett győzködni egymást. Majd újra szavaztunk. Végül a negyedik forduló után P. Saverio Canistra lett a Generálisunk.

A pozitív eredmény után a nagyteremből a kápolna felé mentünk körmenetben, a Te Deum-ot énekelve. Ott került sor az új Generális testvéri köszöntésére. Mindenki személyesen kifejezhette támogatását, jókívánságait egy öleléssel tetézve. Közben több éneket énekeltünk: „*Ecce quam bonum, Flos Carmeli, Nada te turbe...*” P. Saverio egy rövid beszédet is mondott. Bevallotta, hogy nem várta ezt az eredményt, s közben, amikor egyre gyakrabban hallotta a saját nevét, úgy érezte magát, mintha a szakadék szélére lökték volna, s mintha a hitben Krisztus karjai közé kellett volna ugrania. A mi testvéri ölelésünk ezeket a karokat idézte fel számára.

Majd egy rövid szünet következett, aztán pedig az ünnepi ebéd. Ebéd után egy órával újra a nagyteremben folytattuk a gyűlést: a definítorok, azaz a Generális atyánk tanácsosainak megválasztását megelőző véleménycserére került sor. Ilyen módon jelenleg nyolc rendi testvérünk segíti Generális atyánk munkáját, a világ különböző részein élő kármeliták földrajzi elhelyezkedése szerint Európa nyugati és keleti részén, Afrika, Ázsia, Amerika különböző országaiban és Ausztráliában.

(FOLYTATJUK)





A SARUTLAN KARMELITÁK 90. GENERÁLIS KÁPTALANJÁNAK ÜZENETE

(Fatima, 2009. április 17 - május 8.)

Kedves Testvérek, Kármelita Nővérek, a Világban Élő Kármel tagjai, a Kármelita Családhoz kapcsolódók, és a Kármel minden barátja.

1. Portugáliából, „Szűz Mária földjéről”, a Fatimában neki szentelt Kegyhely közeléből, kihasználva a Domus Carmeli meleg vendégszeretetét, mint a Sarutlan Kármeliták 90. Generális Káptalanjának tagjai, egy lelkes üdvözléssel fordulunk hozzátok: „Töltsön el titeket a reménység Istene a hit teljes örömeivel és békéjével, hogy a Szentlélek erejéből bővelkedjete a reményben.” (Róm 15,13).

2. Ennek a három hétnek a tapasztalata megízleltette velünk a testvériséget, mely mindnyájunkat egyesít a hivatásunkban és a Kármel küldetésében. Együtt imádkoztunk, és ünnepeltük az Élet kenyerét. Figyelmesen megvizsgáltuk a Generális atya és a Generálisi Gazdasági Vezető beszámolóját. Miután a Generális atya felvázolta a Generálisi Definitórium működésének főbb vonalait, és azt, ami új született az elmúlt hat esztendőben (2003–2009), kiemelte terézi karizmánk időszerűségét és élettelségét. Emlékeztetett arra a kihívásra, amit a kezdeti és az állandó nevelés jelent, hogy minél mélyebb legyen lelkiéletünk, minél nagyobb az egység, hitelesebb misszionáriusi lelkületünk. Ennek fényében időt szántunk Intézményeink értékelésére, mint amilyen a római Teresianum, az avilai CITEs és Rendünk bölcsője a Kármel hegyén (Stella Maris kolostor).

3. A Toszkánai Tartományból való új generális, Saverio Cannistrá körül egy megújított «előljárói» csoportot választottunk meg. Meghallgattuk a tájékoztatást és a várakozásokat a Világban Élő Kármel részéről, melynek erőfeszítése mindenekelőtt a nevelésben mutatkozik meg. A Sarutlan Kármelita nővéreinkkel való találkozás – tizenegy federáció elnöknője a világ minden részéről – a család érzését tapasztaltatta meg velünk, mely olyan módon egyesít minket, hogy elképzelhetetlen magunkat meghatározni egymás nélkül. Éppen a testvéri együttlétünk stílusa volt az, amit Szent Terézia anyánk megtanított Keresztes Szent Jánosnak (Alap 13,5; 110. oldal); a mi párbeszédünk is hatékony jele volt ennek. Kitartóan akarunk haladni előre ezen az úton. A testvériség egy másik jele volt a szerzetes testvérek jelenléte a káptalanon. Ők emlékeztetnek bennünket saját hivatásuk szépségére, helyettesíthetetlen helyükre a történelmünkben, részvételükre a lelkes-

günk apostoli munkájában, imádságos támogatásukra és tanácsaikra. Szerzetespapok és szerzetes testvérek, együtt kell, hogy felépítsük (megalkossuk) kármelita tanúságtételünket. Egyben látva mindezt, átbeszéltünk dolgokat, elgondolkoztunk, döntéseket hoztunk, szavaztunk. Ezek a cselekedetek minden káptalan szokásos feladatai. S most mit fogunk csinálni? Mit akarunk megélni?

Tekintetünket Jézusról nevezett Szent Terézia születésének V. centenáriumára vetettük

4. A Kármelnek szüksége van „tűzre a szívben, szavakra az ajkakon, és próféciára a tekintetben” (VI. Pál, Általános kihallgatás, 1972. november 29.), hogy hűséges maradjon hármias hivatásához: misztikus, próféta és misszionárius. Változó világunkban, szükségünk van rá, hogy szilárdak és stabilak legyünk, hogy dolgozni tudjunk, a „mindig újrakezdeni” (Vö Alapítások könyve 29, 32) alapján, a Szentlélek teremtő hűségében. Követve a remény dinamizmusát, ahogy azt 2003-ban, az „Úton Szent Terézszel és Keresztes Szent Jánossal. Újraindulni a lényegestől” című dokumentumban megjelöltük, a következő hat év 2009 és 2015 között teljesen Terézia de Ahumada születésének (1515. március 28.) V. Centenáriuma felé lesz irányítva. Jézusról nevezett Szent Teréz születése felé, akit mi Szent Anyánknak tartunk. A Káptalani dokumentum „Para Vos naci” („Értetek születtem”) egy útmutató, jel kíván lenni, amely buzdítja, lelkesíti, élettel tölti meg az elkövetkező hat évet.

Olvasni, átgondolni, és hagyni magunkat megújítani Szent Terézia anyánk írásaitól

5. A Rend minden tagjának kívánjuk életünk egy új tavaszát Jézus követésében. Az állandó képzésünk egy hiteles nevelés, érlelődés, szerzeteséletünkben és imádságos életünkben való növekedés kell, hogy legyen. S ezért hívunk meg benneteket, mindegyikőtöket, egy személyes találkozásra Szent Terézszel, belépni a vele való beszélgetésbe, melyet ő írsaival nyitott meg, saját szavai szerint: „Velük beszélek, miközben írok,» (Belső Várkastély, Előszó)⁸. Egy ilyen személyek közötti kapcsolat nem lehetséges, ha nem a léleknek legmélyén, az imádság útján, a Jézussal való barátság kalandjában, Aki Isten emberi arca és az ember isteni arca.



⁸ Ernő atya ezt így fordította: „Nekik szól tehát mindaz, amit írok.” Az eredeti spanyolul: „Íré hablan-do con ellas en lo que escribiré.” (BV, Előszó, 247. oldal)

Isten megtapasztalásától átfórmálva

6. Azt kívánjuk magunknak, hogy Szent Anyánk művei mindennapi kenyerrünké váljanak. Az ő szavai visszhangozzanak bennünk, visszaadva Isten ízét: „Az én szándékom az, hogy vágyat ébresszek ilyen nagy dolog iránt.” (Ön 18, 8). A mi életmódunk valóban felajánlja Istennek a szemlélődés légkörét? Tanúságot teszünk az ő nagy jószágáról, nagylelkűségéről, felszabadító művéről (Vö. Ön 4,10; 23,1)? Egyetlen, radikális erőfeszítéssel, újra meg kell tanulnunk, meggyőző módon kimondani önmagunknak és a többieknek azt, hogy mit jelent Isten a mi életünkben. „Isten szeretet”. Az ő szeretete éltető, átalakító, felszabadító.



7. Terézia meghív bennünket „Isten és az emberek előtt minden lehetséges módon az igazságban járni” (6BV 10, 6). Mint Isten Szavának tanítványai és szolgálói, keressük az igazságot, haladunk előre a világozság felé, és elérjük a szabadságot. S elindulva ettől a fenséges szabadságtól válhatunk tanúkká és hírnökökké, egészen átadva magunkat annak, aki átadta magát nekünk Fiában, az igazi Barátban.

Hűségesen a prófétai meghíváshoz

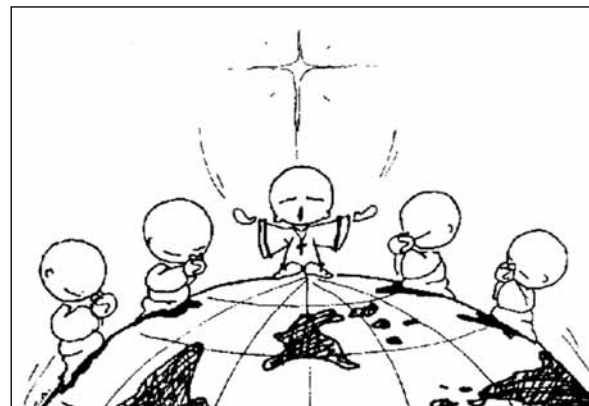
8. Az Úrnak való odaadottságban megszerzett szabadság arra vezette Teréziát, hogy nőként felemelve szavát, értékes és kritikus oldalakat írjon korának társadalmáról, amelyekben felfedi a csapdákat, hiábavalóságokat, és hazugságokat. Szeretete a „Feltámadott Krisztus szent embersége iránt”, érzékennyé teszi tekintetét, és tisztánlátást ad neki, mint az Anyaszentegyház leányának, az igazságtalan körülményekkel szemben, melyek eltávolítják az embert önmagától és Istentől. Terézia válaszol korának kihívásaira a szegénységet és alapításainak keresztény humanizmusát választva, egy barátságos és méltóságteljes közösségi élet által, melyeket az alázat, a vidámság, a gyengédség evangéliumi erényei határoznak meg. A tömeges szegénység, melyet ma élünk, és mindaz, ami azt ki-provokálja, a növekvő egyenlőtlenség és az igazságtalanság, annak minden formájában, számunkra szintén kihívást jelent. Szemlélődő életünk megmutatja nekünk Krisztus szenvedő arcát a szegények szenvedő arcán.

Követve Szent Anyánk missziós lendületét

9. „A szeretet tüze által felgyújtott imádság” az „emelőrúd”, mely kimozdítja a világot, ahogy azt szent anyánk missziós lelkületének örököse, Lisieux-i Szent Teréz mondja nekünk (Önéletrajz 311.oldal). A missziós dinamizmus az, ami lelkesít minket, táplálja és életben tartja szenvedélyünket az emberek felé. Ebben a folyamatos önmagunkból való kilépésben, az emberiség jövőjének szolgálatába állunk, azzal a vágyal, hogy a remény konkrét új formáit hozzuk létre. A globalizáció ténye, mint a világ új rendje, meghív bennünket arra, hogy emberi, spirituális és anyagi lehetőségeinket egy hatásosabb együttműködésben osszuk meg egymással, a területi egységek és a Rend központja között, hogy így tovább folytassuk és megszilárdítsuk a Rend növekedését. Nagy örömmel láttuk ennek jelét Rendünk új tartományának, Koreának az elismerésében. Ahogy a káptalan egy új csoportjának, az afrikai „Coetus”-nak a létrejöttében, mely Afrikát és Madagaszkárt foglalja magában, és jelzi nekünk jelenlétünk növekedését ezen a hatalmas kontinensen.

10. A globalizáció azonban meg is osztja a világot, ahol megsokszorozódik a menekültek és a nyomor új formáinak száma. Az emberi méltóság visszaadásáról,

a meghasonlott társadalom kijavításáról van tehát szó. Olyan világ ez, amelyben egyszerre van jelen az egyre szorosabb együttműködés és az egyre nagyobb feldarabolódás. Mi felajánlhatjuk tanúságtételünket és testvéri életünk befogadó szeretetét, mely a Jézussal való barátságon alapul, aki „a közöttük lévő válaszfalat, az ellenségeskedést lebontotta”, ahogy azt az Efezusiaknak írt levélben olvassuk (Ef 2,14). Szent Terézia anyánk teljesen felvállalta ezt a megsebzett emberiséget és megtapasztalta a fájdalmat és az együttérzést, mindenekelőtt a „pokol” lelki megtapasztalásában (Vö. Ön 32). Az ember teljes szabadsága és üdvössége iránti szeretet mozgatja a mi életünket és apostoli munkánkat. Arra vágyunk, hogy a „szeretet szolgálói”-vá váljunk (Ön 11,1), „igazi lelkiemberekké”, úgy, ahogy azt Terézia anyánk leírja: „Isten rabszolgái legyünk; hogy viseljük azt a bélyeget, melyet Ő az ő vasával, a kereszttel sütött ránk; hogy kegyelemnek tekintsük, nem pedig sérelemnek, ha Ő rabszolga gyanánt adna el bennünket a világnak, mint ahogy Ő az volt.” (7BV 4,8).



Szűz Mária oltalma alatt

11. Szent Terézia anyánk történetében, mint ahogy a Kármel történetében, Szűz Mária megkülönböztetett helyet foglal el. Kármeliták vagyunk, egy olyan családhoz tartozunk, mely Szűz Máriának van szentelve. Káptalanunk, itt Fatimában, visszhangot adott ennek a valóságnak. Lúcia nővér és a két másik pástorgyermek, Boldog Ferenc és Jácinta, Miasszonyunkat a Kármel habitusában látták, aki meghívott mindnyájunkat a bűnösökért és a békéért imádkozni. Az üzenet táplálja reményünket: „Szeplőtelen Szívem győzni fog!” Mit akar ez nekünk mondani? Az Istenre nyitott szív, mely Isten szemlélésében megtisztul, erősebb mint a puskák és bármilyen típusú fegyverek. Máriának a legyen-je (fiat), szívének szava, megváltoztatta a világ történetét, mert hála ennek az igennek, Isten emberré tudott lenni világunkban és így marad mostanáig és mindörökre (J. Ratzinger, Fatimai Üzenet, A Hittani Kongregáció, 2000). Mária szívéhez, hitének mélységéhez folyamodva, mely kifejeződik a Magnificat szavaiban, minden alkalommal egyre jobban megújítjuk önmagunkban annak tudatát, hogy nem szabad elválasztanunk az igazságot Istentől, aki megment, Istentől, aki minden ajándék forrása, a szegények és az alázatosak iránt táplált megkülönböztető szeretetétől, mely Jézus szavaiban és tetteiben megmutatkozott. (Vö. II. János Pál, Redemptoris Mater, 37).

12. E napok során éreztük kármelita testvéreink imádságát, idős és beteg testvéreink közelségét, és fiatal testvéreink reményteli várakozását. Olvasni Szent Anyánk műveit és elmélkedni róluk, személyesen vagy közösségben, magunkévá tenni tanítását, mely megmutatja nekünk az életszentség útját, megosztani ennek tapasztalatát a többiekkel, megújítva róla való beszédmódunkat: ez a „Para Vos naci” – „Értetek születtem”, a következő hat év programja, amit az évenként kiadott olvasási segédletek tesznek majd kézzelfogatóvá, és amely a kegyelem és a megújulás forrásává válik majd az egész Kármelita Család számára. Edith Steinnel mondhatjuk Szent Terézia anyánkról, a lelkiemberek anyjáról, és az Anyaszentegyház első női egyháztanítójáról: „Az ő kisugárzása túllép népének és Rendjének határain, még azokat is megérinti, akik az Egyházon kívül vannak. Nyelvezetének ereje, őszintesége, és írásai stílusának egyszerűsége megnyitják a szíveket, és elültetik bennünk az isteni életet. Csak az utolsó ítélet napján fogjuk megismerni azoknak a számát, akik neki köszönhetik, hogy megtalálták a Fény útját.” (Keresztről nevezett Terézia Benedikta, Eine Meisterin der Erziehungs- und Bildungsarbeit: Teresa von Jesus, 1935).

Fatima, 2009. május 7.



A KÁRMEL NAGY CSALÁDJA

A világban, de nem a világból

A Világban Élő Kármel rovata

ISTEN LELKE LAKIK BENNETEK

Két olyan ajándékot szeretnék megosztani veletek, testvérek, amit Szent Pál évében, a népek apostola és az ő kis húga, Szentháromságról nevezett Boldog Erzsébet közbenjárására kaptam Jézustól. Világban élő kármelitaként nem mindig van lehetőségem elcsendesedni, és ez a tény sokáig zavart. Lelkiismeret-furdalásom volt sokáig, hogy nem mindig tudom betartani a Szabályzatban előírtakat. Emellett az is fáj, hogy mint röntgenasszisztens, úgy éreztem, nem tudok annyit a betegekkel beszélgetni, mert amolyan „átmeneti vizsgálóhelyiségnek” tekintik a röntgenhelyiséget a betegek, és a többi egészségügyi személyzet is. Egy este elővettem Boldog Erzsébet nővérünk könyvét, és ezen az idézeten akadt meg a szemem. „Gondoljatok Istenre, aki bennetek lakik, akinek temploma vagytok.”⁹

Belső indíttatásra Szent Pál korinthusi levelét kezdtem olvasni, és abban egy idézetre különösen felfigyeltem: „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok, és Isten Lelke lakik bennetek?”¹⁰

Nagyon megörültem, mert Isten megmutatta, hogy ahhoz, hogy Isten jelenlétében tudjak élni, nem kell nagy dolgokat tennem. Ha pl. az exponálás ideje alatt megszólítottam a lelkeben élő Szentháromságot és gyönyörködöm benne, akkor az Ő jelenlétében leszek mindig. Elmúlt a lelkiismeret-furdalásom.

A következő nap Jézus megmutatta, miközben készítettem elő a beteget a felvételhez, hogy a Szentháromság abban a szenvedő testvérem lelkeben is benne lakik, akit éppen vizsgálok. „*S ha annak Lelke lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust halottaiból, akkor Ő, aki feltámasztotta Jézus Krisztust halottaiból, életre kelti halandó testeket is a bennetek lakó Lelke által.*”¹¹ Felujjongtam. Minden szenvedő testvéremben benne



⁹ Lelkünk Mennysorságában 25. oldal.

¹⁰ 1 Kor. 3, 16

¹¹ Róm. 8, 11

lakik Isten Lelke, tehát testvérek vagyunk! Ő is Isten örököse, Krisztus társörököse, vele együtt szenved, és vele együtt dicsőül majd meg! Lelkem mélyéig hatoltak Szent Pál szavai. Ezek a dolgok, amiket most megosztottam veletek, egy perc alatt zajlottak le lelkemben. Egész más lelkülettel tudom röngenezni a hajléktalant, aki sokszor büdösen, részegen jön be. (Levetköztetése nem mindig felemelő dolog.)

Elmúlt a fizikai vizsgálgásom is (émelygés, hányinger), ami természetes, hogy volt, mivel a röntgenes is ember. Megtapasztaltam, hogy nemcsak magamban, hanem a másokban is szemlélhetem a Szentháromságot, hiszen minden ember lelkében benne lakik, akkor is, ha ezt ő nem tudja. Ezekkel az „egyperces szemlélődésekkel” is tudunk **Isten jelenlétében élni**, hiszen ez a hivatásunk. Ez minden kármelita karizmája, függetlenül attól, hogy kolostorban vagy a világban él.

„A kármelita élete Istennel való közösség reggeltől estig, és estétől reggelig. Mi mindenben keresztül látjuk Őt, mert magunkban hordozzuk, és a mi életünk egy megélőgezett Mennysorság.”¹²

Szent Arcról nevezett Magdolna OCDS



„AZ IGAZ A HITBŐL ÉL”

Lassan a végéhez közeledik a Szent Atyánk, XVI. Benedek pápa által meghirdetett Szent Pál éve, melynek során behatóbban foglalkoztunk a „nagy” Apostol leveleivel, írásaival.

A Szentírás az Apostolnak 14 levelét őrzi, most azonban röviden csak néhány gondolatra szeretném a figyelmet felhívni. Századunk hitét veszített világában különösképpen is szükséges, hogy hitünkben megerősödjünk, képezzük magunkat, és ha szükséges, másoknak is segítségére tudjunk lenni.

A rómaiakhoz írt levélben (3, 21-28) olvashatunk a megigazulás útjáról, ami nem más, mint hit Jézus Krisztusban, aki kereszthalálának engesztelő áldozatával megváltotta a bűntől az emberiséget. A megigazulás a bűn állapotából az isteni fiúság méltóságára vezeti a hívő embert. A hit nélkül lehetetlen Istennek tetszeni és az isteni fiúságra eljutni. Ábrahám atyánk is hitéért kapta a megigazulás kegyelmét. Ez egy olyan ajándék, amit kiérdemelni soha nem tudunk, ez Krisztus ingyenes ajándéka, kegyelme. Az Apostol nem zárja ki a jócselekedetek természetfeletti értékét, hanem azt tanítja, hogy azoknak a hit által megigazult lélekből kell fakadnia.

Az efezusiakhoz írt levélben (2, 5-10) a megváltás kegyelméről így ír: „...Kegyelemből üdvözültetek a hit által és ez nem a magatok érdeme, hanem Isten ajándéka”.

¹² Conrad de Meester: *Jelenléted az én örömöm*, 46. oldal.

– Ezért kérjük mindennap égi Édesanyánkat, eszközölje ki számunkra szent hitünkben való állhatatosság kegyelmét.

Még egy buzdítás a kolosszeiekhez írt levélben (3, 12-17): „Öltsétek magatokra a szívbeli irgalmat, jóságot, alázatosságot, szelídséget és türelmet. Viseljétek el egymást és bocsássatok meg egymásnak, amint az Úr is megbocsát nektek, ti is úgy tegyetek. Mindezen felül pedig szeressétek egymást ...”

Szívleljük meg Szent Pál tanítását, mert ezek a szavak nekünk is szólnak.

Ebben a szeretethiányos világban a korintusi levelet hagytam utoljára (1 Kor. 13, 1-13). Nem írom le a szeretet himnuszát, hanem kérem a kedves olvasót, lapozza fel Szent Pálnak ezt a gyönyörű levelét, melyben világosan le van írva, hogy a legértékesebb isteni ajándék a szeretet. Nélküle a tudás, jótett és a legnagyobb áldozat is értéktelen (1-3). Aztán az apostol elsorolja a szeretet különböző tulajdonságait (4-7) és megállapítja, hogy a rendkívüli lelki adományok a földi étellel megszűnnek, a hit és a remény Isten színe látásában beteljesül, a szeretet azonban a mennyei boldogságban örökre megmarad (8-13).

Törekedjünk a szeretetre, mert ezt kívánja tőlünk a mi Urunk és Kármelhegyi Szűzanyánk is!

Összeállította: Szita Irén
Szent Szívről nev. Bernadett OCDS



GYARAPODJUNK ISTEN ISMERETÉBEN

Kedves Testvérek!

2009-márciusában, hosszú gondolkodás és keresgélés után megérkeztem Attyapusztára a P. Marton Marcell Kármelita Lelkiségi Központba és Irgalmas Szeretetről nevezett Ibolyával folytatott beszélgetésben kértem az Avilai Szent Teréz VÉK közösségébe a felvételem.



Ennek kapcsán kerülhettem erre a szertartásra, amit a következőben leírok nektek. Tudom nálam sokkal illetékesebbek is megírhatták volna, de a felkérést elfogadtam.

2009. május 26-án nagy tisztességben lehetett részem.



Az Avilai Szent Teréz VÉK közössége legfrissebb tagjaként részt vehettem Attyapusztán azon a misén, ahol két fogadalom tétel és két beöltözés is megvalósulhatott.

Végleges ígéretet tett: Jézus Arcáról nevezett Márta (Budapestről).

Ideiglenes ígéretet tett: Szent Terézia Benediktáról nevezett Veronika (Sopronból)

Beöltözött: Jézus Szent Vérérről nevezett Anikó (Gödről) és Irgalmas Szívről nevezett Edit (Alsóörsről)

Már menetközben nagyon izgultam, mert ilyen, életünket meghatározó alkalmon még nem volt lehetőségem jelen lenni. Megérkezünk a szokásos igaz és nagy szeretettel fogadtak nővéreim, Margit, Ida, Gabriella, és Zsuzsa, árad belőlük az imádságos szeretet, ami számomra, igazán hitelessé és követendővé teszi Őket. Gyorsan gyülekeztünk. A közösségi helységben mindenki ragyogó arccal és lélekkel lépett be. Beszélgettünk, örültünk egymásnak, családias volt a hangulat. Ünnepi misénket P. Kovács Albert OCD és Keresztes Szent Jánosról nevezett Iván diakónus tartotta. A kicsi kápolna, zsúfolásig megtelt, állni is kényszerültek néhányan. Dalaink nővéreim irányításával igaz imákká formálódtak. Velünk volt a jó Isten! Azt hiszem mindannyiunk szemébe sikerült egy-egy könnycseppet varázsolnia Szűzanyánknak. Majd sorban álltunk a köszöntéshez. Én itt csendben megjegyeztem testvéreimnek, hogy mennyire irigylem Őket, hogy már itt tarthatnak. Azt hiszem, nem foglalkoztat semmi jobban, mint hogy világiként előre haladva mind szorosabban kapcsolódhassak a Kármelhez. A családi szeretetteljes együttlét folytatódott egy kis agapéval, mielőtt mindenki hazautazott volna. Tudom, hogy tudjátok, de jó leírni, hogy nagyon szeret bennünket a Szűzanya.

Nővéreim a kapuig kísérve integettek nekünk, mint édesanyánk tette volna. Már várom a következő alkalmat, hogy újra jöhessenek. Az ünnepi szentmisén elhangzott könyörgésből:

Imádkozzunk és könyörögjünk egymásért, hogy Isten akaratának az ismerete teljes legyen bennünk, minden lelki bölcsességgel és megértéssel együtt, és hogy az Úrhoz méltóan éljünk mindenben az Ő tetszése szerint, hogy minden jócselekedetben gyümölcsöt hozzunk, és gyarapodjunk Isten ismeretében.

Mennyei Atyánk, erősíts meg dicsőségednek hatalmából minden erővel, hogy végig kitartsunk és béketűrők legyünk! (vö.Koll,9-11)

Nagyon nagy szeretettel egy kármel szívű világi:

Becker László



EMLÉKEZÉS LÁSZLÓ LÁSZLÓ ATYÁRA

A magyar kármel és a magyar egyház jövője

Lászlói László, László László, László T. László, Laszlo Laszlo, Leslie Laszlo, Leslie Leslie, Prof. Leslie, Laszlo... mielőtt az olvasó azt gondolná, hogy megőrült e sorok írója, sietve elmondom, hogy azokat a neveket, amelyeket olvas, egyetlen személy viselte élete során: László atya. Mert végül is ebbe a két szóba foglalható a professzor és pap, akinek hamvait ez év május 6-án helyeztük örök nyugalomra Keszthelyen, a szülői sírba. Előbb azonban a kármelita templomban szentmisét mutattunk be lelki üdvéért.



A nevek nem álnevek és nem művésznevek. Egyszerűen egy huszadik századi tehetséges magyar fiatalember nevei. Ott és úgy, ahol és ahogyan élt. Kőszegen született 1925-ben. Azért Kőszegen, mert a Nagyváradon fogadót vivő szülők Trianon után Kőszegig futottak, jobbnak látták otthagyni maradék vagyonkájukat, és meg sem állni a Dunántúlig.

Az ifjú Lacika, a több helyen elvégzett elemi iskola után keszthelyi lakossá válván, megismerkedett a kármelitákkal, akik közé vallásos és jámbor lelkülete az érettségi után elvezette. Marcell atya növendékeként két évet töltött a kármel falai között Keszthelyen és Győrött. E sorok írójának két évig alkalma volt nála tartózkodni, és a vele való beszélgetések során soha sem derült ki egészen, miért is hagyta el a rendet a noviciátus elvégzése után. Egyvalami azonban világos volt: lelkének bizonyos pontjain mindig kármelita maradt.

Ahányszor csak Magyarországra látogatott, mindig felkereste a keszthelyi és a pesti Huba utcai kármelt és azon túl, hogy sokat beszélgetett a ma élő magyar kármelitákkal, mesélt külföldi tevékenységéről, anyagilag is segítette a kármelita növendékek nevelésének ügyét, amiért a magyar kármel hálás szeretettel emlékezik meg L. László atyáról.

A háború után, 1946-ban, mint huszonegy éves fiatal ember vág neki a nagyvilágnak. Ausztriában, majd 1950-től az Egyesült Államokban keresi élete megoldásait. Huszoneves fiatakként melyikünk ne szeretne valakivé válni? Ő is ezt akarta, és akkoriban a földönfutók számára ez csupán a tehetségen keresztül volt elérhető. Mint annyi sorstársa, ő is az amerikai egyetemek egyikén próbált szerencsét.

Délután és este pincér volt, éjjel edényeket mosogatott ugyanott, nappal a híres Columbia egyetemre járt. Disszertációját ott írta meg Church and State in Hungary 1919-1945 (Egyház és Állam Magyarországon 1919-1945) címen. Büszkén emlegette, hogy az egyetemen csupán egyetlen személy volt Kelet-Európából, aki hozzá tudott szólni valamelyest a kérdéshez, a nagy tekintélyű professzor Zbigniew Brzezinski. Ő lett a doktori védés elnöke.

A politikatudomány professzoraként a montreali Concordia Egyetemről vonult nyugdíjba 1990-ben. Ezt megelőzően azonban történt még valami az életében. Nem hagyta nyugodni az a hivatás, aminek a szálai kezdettől szövődtek életében, és valami oknál fogva korán elszakadtak. Később azonban újra és újra megerősödött a bizonyosság benne, miként Jónásban – olvassuk Babits szavai nyomán: „*nincs mód nem menni, ahová te küldtél...*” – vagyis állandóan arra vágyott, hogy pap legyen. Hogy ne maradjon végleg egyedül.

Akkoriban a kanadai emigrációban élő magyarság kelkivezetője Henkey-Hönlig Károly atya volt, aki 1963-tól 1977-ig a montreali Loyola College tanára. Az ő tanácsára Leslie Leslie, azaz László László az egri érseknél jelentkezett. Henkey atyát ugyanis eredetileg az egri egyházmegyében szentelték, és ezért az Egerben lévő paptársai és ismeretsége révén, a magyar papsághoz ragaszkodó, nyugdíjhoz közeledő professzornak azt tanácsolta, hogy az egri egyházmegyébe kérje felvételét. Attól, hogy odaszentelik, a világ bármely pontján pap. Seregély István egri érsek szentelte diakónussá Egerben, pappá azonban már Miklósházy Attila Montrealban. Montrealból Ottawába költözött, és az ottawai magyaroknak lett lelkipásztora.

Magyarsága és a magyar egyház iránti felelőssége abban mutatkozott meg leginkább, hogy egy alapítványt hozott létre az Ottawai Szent Pál Egyetemen, amely fiatal magyar papok egyházi képzését biztosítja. Az alapítvány ma is él, halála után is folyamatosan segíti a Magyarországról odaérkező papokat, és ezzel lehetővé teszi a lelkipásztori jelenlétet az ottawai magyaroknak. 2006 szeptemberében a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia a magyar papságért és a magyar egyházért kifejtett tevékenységéért a Pro Ecclesia Hungariae díjjal tüntette ki.

2008. december 25-én Ottawában elhunyt, és 2009. május 6-án hamvait Keszthelyen helyeztük szülei sírjába.

Összeállította:
ft. Juhász Ferenc atya
gyöngyösi plébános
és fr. Sándor OCD



PROF. DR. SÁRINGER GYULA AKADÉMIKUS, KESZTHELYI TEMPLOMATYA EMLÉKÉRE

Prof. Dr. Sáringer Gyula akadémikustól, a Keszthelyi Kis Szent Teréz Kármelita Egyházközség Képviselőtestületi tagjától búcsúztunk 2009. február 26-án a zsúfolásig megtelt bazilikánkban. A gyászmisét és a hamvasztás előtti beszélgetést Dr. Márfi Gyula veszprémi érsek atya végezte, számos egyházi és világi méltóság, valamint szeretett családja és nagyszámú keszthelyi hívő jelenlétében. Hamvainak végső elhelyezése később, 2009. április 4-én történt temetési szentmise és gyászszertartás keretében szűk családi körben kármelita bazilikánk altemplomában.

Ez év február 17-én rövid, de súlyos betegség után szólította őt magához a Mindenható Isten, akit Gyula bácsi egész életében őszinte hittel megvallott (a nehéz időkben is, amikor nem volt veszélytelen és következmények nélküli a nyílt vallásgyakorlás, s gyermekei hitre nevelése) és ragaszkodott ehhez a hitéhez bátor kiállással, tanúságot téve családjában és a munkahelyén is, s mindenütt, ahol csak megfordult.

Dr. Sáringer Gyula biológus és entomológus Magyarszerdahelyen született (Zala megye) 1928. december 2-án.

Leventeként 1945-ben elhurcolták Németországba, majd még az év májusában orosz hadifogságba esett, ahonnan szerencsésen még abban a hónapban megszökött és hazaérkezett.

1947-ben felvételt nyert az Agrártudományi Egyetem Budapesti Osztályára, majd 1951-ben kapta meg okleveles mezőgazdasági mérnöki diplomáját Gödöllőn, ahol rá 50 évre: 2001-ben vehette át aranyoklevelét a Szent István Egyetemen.

A Budapesti Növényvédelmi Kutató Intézet tudományos segédmunkatársává nevezték ki, majd pedig 1957-ben a mezőgazdasági tudományok kandidátusa fokozatot nyerte el.

A burgonyabogárral 1951-ben kezdett foglalkozni többek között Keszthelyen is. Itt ismerkedett meg leendő feleségével, Máriával, akivel 1956. augusztus 15-én kötött házasságot. Három gyermekük született.

Tudományos kutatásainak fő témája a rovarok, kártevők nyugalmi állapotának a vizsgálata volt. Laboratóriumában született meg a rovarökológia, mint eddig hazánkban nem művelt entomológiai tudományterület. E mellett foglalkozott



még a kabócákkal. Több új fajt írt le a tudomány számára. Több mint 40.000 példányú kabóca gyűjteménye jelenleg a Kaposvári Rippl-Rónai Múzeumban található.

Az 1964-65-ös évet Franciaországban töltötte a Francia Mezőgazdasági Kutató Központ ösztöndíjával.

1973-ban szerezte meg a doktori fokozatot, majd 1993 és 1996 között a Pannon Agrártudományi Egyetem rektora lett. 1995-től a Magyar Tudományos Akadémia, 2000-ben pedig a Szent István Akadémia választotta rendes tagjává. Az 1998-as országgyűlési választásokkor párton kívülként került a Parlamentbe. Mint országgyűlési képviselő a FIDESZ Magyar Polgári Párt tagja volt 2002-ig. Itt a Felsőoktatási Tudományos és Innovációs Albizottság elnökeként dolgozott.

Tudományos pályafutása alatt több száz dolgozata jelent meg hazai és külföldi szaklapokban, amelyekben szerkesztői munkakört is betöltött.

Több hazai és külföldi tudományos társaság elnöke, alelnöke, tagja volt. Számos hazai kitüntetést kapott, legutóbb 2005-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend Tiszti keresztjét.

2006-ban Nagybajom Város díszpolgárává választották.

Bejárta az egész világot, több száz külföldi és hazai kongresszuson tartott előadást.

Tudományos munkásságába szervesen építette be az Istenbe vetett hitet és a hit szemével tudta nézni az egész teremtett világot.

Felejthetetlen az ő szelíd és állandó mosolya és realitással párosult optimizmusa. Járásában szinte mondhatni gyors volt és „sietős”, mintha csak egész élete kifejeződött volna ebben: alkotni minél többet és pontosan, precízen, alázat-

tal, de nagy-nagy tudással és készséges szolgálattal mindenkiért. Gyors járásában mi azt is éreztük, hogy siet oda, ahová hívták, s ahová az Úr őt küldi, hogy készséggel kamatoztassa ott azokat a talentumokat, amit a Mindenható reá bízott.

Nem ásta földbe ezeket a talentumokat, hanem előadásokat, könyveket, kutatásokat, oktatásokat, megbeszéléseket tartva bőséggel továbbadta, szétoztotta.

A Keszthelyi Kis Szent Teréz Karmelita Egyházközség tagjaként és templomatyaként hosszú évtizedeken át örömmel és buzgósággal állt szolgálatára a plébánosainak és a híveknek, s a Közösségnek.

80. születésnapján az Egyházközségi Képviselő Testület rendkívüli gyűlésén őt külön is köszöntöttük, amiért igen hálás volt, s mintha tudta volna előre, hogy ez a találkozója a testületi tagokkal így közösen az utolsó lesz, válaszolt a köszöntő szavakra, de nem is akárhogyan. Nagyon szépen és hosszan, mintegy számvetést tartva, elmesélte élete lényeges állomásait kitérve többek között a családjára, a munkájára, a külföldi tanulmányutakra, s természetesen a keszthelyi kutatóintézeti munkára, az országgyűlési képviselői tapasztalataira és élményeire is.

Néhány hét múlva kiderült a betegsége, s Gyula bácsi tisztában volt ennek komolyságával. Gyorsan peregetek az események: kivizsgálások, kórházi tartózkodás, kedves családja erőn felüli próbálkozásai a gyógyulás érdekében, gyakori látogatások a kórházban: minden családtagja odaért, kedves felesége szinte állandóan mellette volt, mi, atyák is többször ott voltunk, szentségekkel többször is megerősítve őt a nagy útra. De az arcán a titokzatos és állandó mosoly mindig ott volt, még súlyos betegségében is: ő már tudta és mosolygott szüntelen, mi pedig próbáltuk emberi, dadogó szavakkal vigasztalni és a gyógyulás reményét táplálni benne, de ő már érezte, hogy a „behívó” Fentről már megérkezett, és csak mosolygott. Nem is tudjuk őt elképzelni mosoly nélkül, amit a festőművész unokája csodaszépen és rendkívüli hűen megörökített egy gyönyörű portréképen. Most is mosolyog ránk az égből s imáival segíti családját s mindnyájunkat, adja Isten, hogy így legyen.

Összeállította:

fr. Sándor

és Kármelhegyi Boldogasszonyról
nevezett Cecília OCDS



OLVASÓINK ÍRTÁK

MEDJUGORJE

2009. május 1-4.

Május 1-én négynapos zárandokútra indultunk a győri kármelita templomtól Medjugorje-ba.



Hosszú az út odáig, de várakozással teli a társaság és vidám. Útközben rózsafüzér, zsolozsma, ének, a Szűzanya üzenetei és tanúságtételek felolvasása, beszélgetés. Gyorsan telik az idő. Megcsodáljuk a plitvicei tavak vidékét, majd folytatjuk utunkat az igazi célja felé. Éjszakai érkezés után másnap ragyogó napsütés, a Jelenések kápolnájában magyar szentmise; (örömteli meglepetés: keszthelyi zárandokok Pawel atyával!). Áhítat, öröm, hála. Hozzád jöttünk, itt vagyunk Nálad, Szűzanyánk! Köszönjük, Urunk, hogy elküldted közénk Égi Édesanyánkat! Segíts, hogy mindazt befogadhassuk, amit nekünk készítettél! Ima a kápolnában, a keresztnél, a templomban.

Házigazdánk, Olga asszony a jelenések történetéről beszél magával ragadóan. Délután a jelenések hegyén, a Podbron. Sokan vagyunk, közösségek, családok, idősök, fiatalok sok-sok országból, mindenki mondja a maga nyelvén a rózsafüzért. Ima, ima, ima, visszük terheinket, kéréseinket, köszönetünket, hálaikat Máriához, a „Gospához”.

Este 10-kor szentségimádás. Tömegek az utcán, mindenki a templom felé igyekszik. Belesimulunk a közös dicsőítésbe, könyörgésbe, az egy szívvel zengő ének lágyan száll az ég felé.

A harmadik napon hajnalban a Krizevákra indultunk volna, amit azonban elmosott az eső (így oda csak néhány fűrgé lábú fiatal jutott fel kora délután). A program módosul. A vasárnapi szentmisére a szálláshelyünkön lévő kápolnában kerül sor. Néhány óra szabadidő után látogatás a Cenacolo-ban. A Cenacolo keresztény közösség, amelyet a kábítószerfüggő fiatalok megsegítésére Elvira Petrozzi nővér alapított 1983-ban. Ma 54

házuk van a világ különböző országaiban. A medjugorjei közösség két tagja beszél önmagáról, korábbi és jelenlegi életéről. Ezután a templomhoz megyünk, búcsúzkodunk.

Vacsora után megosztás – kit mi érintett meg az út során.

Másnap hajnalban indulunk hazafelé. A zágrábi kármelita templomban szentmise, majd a sok-sok ajándékkal a szívünkben érkezünk haza.

Visszafelé a buszon leírtuk néhány mondatban gondolatainkat az útról:

Meghívás és kihívás. Röviden, de egyáltalán nem kimerítő módon, ezt jelentette számomra ez az út. Egy gyengéden szerető, de határozott Anya meghívása arra, hogy testvéreimmel együtt útra kelljek keresni a vele való találkozást, közösséget. Úgy, ahogyan ő akarja. Ebben állt a kihívás. Abban, hogy merem-e vállalni e meghívással járó nehézségeket, rá tudom-e bízni mindvégig magamat/magunkat anyai szívére, kezének vezetésére? Legmeghatározóbb élményeim azok voltak, amikor apró kis jeleken keresztül egy pillantra fellebbentette a fátylat, és feltárta előttem szerető jelenlétét. (Tarzi a.)

Nagy várakozással készültem az útra, régi vágyam teljesült, amikor eljutottam a Szűzanya modern kori jelenései színhelyére. Mélyen megérintettek a felolvasott tanúságtételek, és a Szűzanya hívásai az emberekhez, amelyek immár 27 éve naponta érkeznek. Az Úr irgalmában és szeretetében édesanyját küldi hozzánk, hogy imádkozzunk, nyissuk meg a szívünket és térjünk meg. Ez az egyetlen reményünk, hogy hozzá, Jézushoz eljussunk. Megdöbbentő és csodálatos az az óriási tömeg, rengeteg fiatallal a templomban és környékén, a templom körül, akik nap, mint nap együtt imádkoznak és dicsőítik Istent és az Ő Szent Anyját. A csoda a szemünk látára történik, és a közös imádság felemelő élménye vonz az Úrhoz mindnyájunkat. Medjugorjében mindenkit megajándékoz a Szűzanya, és részesülünk a kegyelmekből, ha őszintén meg tudjuk nyitni a szívünket. És befogadni fenntartás nélkül.

A közös imádkozás, zsolozsma, szentmisék, a tanúságtételek, a Szűzanya hívásai, Olga asszonynak a jelenésekről szóló beszámolója, a Cenacolo-ban tett látogatásunk mind-mind sokat adott.

(Piroska)

Medjugorje a közös ima hangjait adta nekem a legintenzívebben. Annak a nagy örömet, amikor közösen imádkozunk, közösen énekelünk a Szűzanya és Jézus tiszteletére. A közös ima hangjai és a közös csend, elcsendesedés hangjai. (Piroska)



Mindegyik zárándokutam célja, hogy közelebb kerüljek Szentháromságos Istenemhez, és elmélyítem szeretetemet, tiszteletemet és csodálatomat Mennyei Édesanyám iránt. Így volt ez Medjugorjében is. Az út előtt voltak terveim és elvárásaim is. Nagyon



szerettem volna felmenni a Krizevac hegy csúcsára, nyugodtan, végig elmélkedve és imádkozva a keresztutat. Ez sajnos nem sikerült, de megkaptam azt a kegyelmet, hogy megértetem Isten üzenetét: Hagyj fel az elvárásokkal, maradéktalanul hagyatkozz rám, és tanulj meg besimulni az én akaratomba! Megígértem, hogy a továbbiakban erre fogok törekedni.

Mély lelki élmény volt számomra az esti szentségimádás, a közös imák, szentmisék és a magányban eltöltött elmélkedés. Elhatározásom, hogy nagyon sokat szeretnék javulni Szűzanyám erőnyeit szemlélve az alázatosságban, szelídségben, bizalomban, türelemben. Mindezt az Ő közbenjárását kérve a Szentlélek segítségét kérem. Dicsőség, hála, imádság Neked Jézus! Ave Maria, Ave Maria, Ave Maria! (Györgyi)

A mindennapokban megszokott teendőinket, gondjainkat hátrahagyva indultunk a Szűzanyához. Azért mentem a Szűzanyához, hogy közelebb kerüljek hozzá. Úgy éreztem, hogy nem eléggé közeli, szoros a kapcsolatunk. A szentmisében megmutatta nekem újra a Fiát. Mennyei Édesanyánk Jézust adja nekem. Ő a háttérben akar maradni. Szeretném Tőle megtanulni alázatos és szeretetteljes hozzáállását. (Nóra)

Az lett egyre világosabb előttem az út során, hogy mindenkinek kötelessége mennyei Édesanyánk üzeneteit elvinni a hétköznapokba, megismertetni Őt és Isteni Fiát azokkal, akik csukott füllel és kemény szívvel élnek a világban. Jézus maga a szeretet, és az Ő Édesanyja ennek legnagyobb szeretetűje. Elsősorban nem egymás előtt kell tanúsgot tenni, hanem a nem hívők körében. (Zoli)

Boldog vagyok, hogy ezzel a közösséggel elmehettem a Szűzanyához. Szomorú vagyok, hogy el kellett jönni. (Feri)

A Szűzanya, mint világban élő kármelitának igen fontos szerepet játszik életemben. Az Ő anyai szeretete, példája mindig ott lebeg a szemem előtt. Ez az út igen nagy ajándék, mert egyértelműen megértettem, mi is az, amit kér tőlem. Hála neki ezért, és kérem, segítsen a rohanó hétköznapokban, hogy tudjam megvalósítani. (Éva)

A medjugorjei zárándokútnak én azt a címet adtam, hogy: Máriával Jézushoz. Közelebb kerültem Istenhez a benső imán keresztül. Mélyen érintett a második napi szentmise, együtt a keszthelyi testvérekkel! Két magyarországi kármelita rendház három atyja, testvérekkel együtt terjesztette háláját, engesztelését, kérését Márián keresztül Istenhez. Hisz Mária közbenjár értünk, Ő az, aki összefogja kéréseinket és Fídhöz, Jézushoz viszi. Ő az, aki a kegyelmeket közvetíti felénk. A remény jele, amely erőt is ad ahhoz, hogy utunkat a végső cél felé folytatni tudjuk. Aztán az együtt töltött napok közelebb hoztak bennünket egymáshoz. Figyelmesség, tapintatosság, kínáltuk egymást süttivel, gyümölcscsel... mind apró szeretet megnyilvánulások. A zárándokút résztvevőivel - emberekkel - való barátságunk a szív mélységében születik, amit Isten hoz létre bennünk! Érezhettük mindnyájan, hogy amikor magunkat a Szűzanyának szenteljük, (a Kármel a Szent Szűz rendje) az isteni irgalom részesei leszünk. Hagyjuk, hogy Mária vezessen minket, engedjük, hogy megfogja kezünket, vezetése alatt legyünk biztonságban. Mert Ő mindent megszerez nekünk, mindentről gondoskodik, nehézségeinket szeretetével elhárítja. (F. Erzsi)

Nagy várakozással indultam Medjugorjeba. Olvastam már róla. Nagyon megragadott a sok ember, a szentmisék, a közös imádkozás, a szenvedélybetegek tanúságtétele, elszántságuk a tiszta élet után. A Szűzanya most is minden nap 18.40-kor üzen nekünk. Őszinte imát – engesztelést vár a mi érdekeinkben. Úgy mondták, ilyenkor nyitott a menny a föld felé, sok kegyelem jut a földre. Elhatároztam, hogy minden nap imádkozom az Ő szándékára, ezzel segítve Őt a Sátánnal folytatott küzdelmében. Hála, hogy elmehettem, úgy érzem sok-sok kegyelmet kaptam. (Erzsi)

Kaptam egy képet Teréz anyáról. Ezen a képen Teréz anya mosolyog. Ő példakép számomra. Szeretnék olyan szeretettel lenni mások iránt és úgy segíteni, ahogy ő tette. Medjugorjében azt láttam, hogy mindenki szeretettel volt egymás iránt, sok-sok nemzet gyermekei mondják szinte folyamatosan a rózsafüzért hittel, szeretettel. Ezért jöttünk, ez a lényeg; amiket itt láttam, megéltam, ezekből élek majd hosszú ideig. (Teréz)

Nekem nagy élményt jelentett a felolvasás, az üzenetek mélysége. Imádságos lelkiületre indított ez a zárándoklat. Remélem, hogy az Úr megsegít és a lelki életemet el tudom mélyíteni. Köszönöm ezt az utat mindenkinek. (Ica)

A Medjugorjei zárándokútról pár szóban: Kiemelkedő lelki élmény volt a közös szentmise a három kármelita atyával, gitárkísérettel (Keszthely), két szín alatti áldozással és mindez a jelenések kápol-



nájában. A közösen végzett zsolozsmáknak is varázsuk volt. A Szűzanyával való viszonyom amnyiban változott, hogy felismertem, megértettem, hogy tudok Neki segíteni az imáimmal, böjttel, amiket az Ő szándékára ajánlok fel. (Tercsi)

Furcsa volt olyan helyen lenni, ahol szabad a vallásgyakorlat, sőt teljesen természetes. Öröm volt hallani, hogy a fiatalok nem ölik meg gyermekeiket, sőt nem ritka az öt-gyermekes család sem. A gyerekek ugyanolyan modernek, mint mi, mégse adják otthonba a nagyszüleit. A házasság szentsége sem szentebb, mégse válnak. Csodálatos napokat töltöttünk ott, árad a kegyelem, a béke. Nem voltak látványos csodák, nagy katarzások. Volt viszont ezeryelvű szentmise, kövön, hidegben végigtérdelt Szentségimádás, segítő kezek a hegymászásban, boldog mosolyok idegenektől, és csend. A csoda maga Medjugorje. A Szűzanya mindenkit szeret. (Réka)

Nem láttam Medjugorjében sem kocsmát, sem kaszinót, sem effélét. Mintha egy másik fajta világban járnék. (Pál)

A szentségimádás este 10 órakor kezdődött. Még előtte 10 perccel is azon gondolkodtam, nem várom meg. Vagyis egy hajszálon múlt, hogy feladjam a fáradsággal vívott harcot, végül maradtam. Álltam a tömegben és hallgatva az énekeket, imákat, úgy éreztem, mintha a lelkemben születnének a dallamok, imák. Térdre ereszkedtem a kövön, mintha puha fűre térdeltem volna... A szememet behunyva, a rövid ideig beálló csendben teljesen egységet éreztem az imádkozó testvérekkel. Megdöbbenett, hogy az alig fél órával ezelőtti zavaros embertömeg most egy szívvel imádkozik. Akkor elveszettek éreztem magam köztük, most pedig el nem szakítható kötelék van köztünk: Mária. (Timi)

Úgy érzem, a Szűzanya hívott Medjugorjéba. Az út előtt és a zarándoklat ideje alatt az egyszerű, őszinte, nyitott szívet kértem az Úrtól, hogy a rám váró kegyelmeket be tudjam fogadni. Nem akartam elvárásokat támasztani, hogy ne gátoljanak az ajándékok felismerésében. Sokat küzdöttem, de a gyümölcse is meglett: béke a szívemben. Hála van a szívemben a Medjugorjében eltöltött napokért! (Nárcisz)

Hosszú, lemondásokkal teli út a jelenések földjére. Ahol minden másképp működik, ahol a tömegnek és a magányosságnak is hatalmas ereje van. Ahol, ha nem vigyázunk, a gonosz ugyanúgy megjelenik. Felfoghatatlan a jelenésekből való részesülés ténye, ereje. (Gábor)



Ha valóban lelki töltődésért megy valaki Medjugorjéba, s nem pedig a csodák hitelességét feszegetni, akkor minden bizalommal gazdagabban tér haza. Az eltérő nyelvet beszélő, mégis közös célért imádkozó embertömeg látványa önmagában is felemelő. Medjugorjében rengeteg fiatal van, azok minden álszentség nélkül nem szégyellnek alázatosan letérdelni a kemény, piszkos aszfaltra vagy éppen az éles kövekre a kereszttut végezvén. (János)

A dolgok nem ok nélkül történnek. A meghívásom: amit az életem egy nehéz pontján a szívembe kaptam. A változások: amik az elindulásig történtek a mindennapjaimban. A kegyelmek: amiket az ott töltött két nap alatt kaptam. A szándékaim, imáim meghallgatásra találtak. A béke: ami a nehézségek mellett is a szívemben él. Mária közbenjárásával Jézushoz! Köszönöm. (Kamilla)

Mária mögém állt és vállamra tette kezét. Többé nem vagyok egyedül. Így mentem fel Vele a Krizevacra. Ő segített, hogy felküzdve magam a csúcsra Jézus elé térdeljek, és levetközve minden korlátom és falaim, letegyem minden örömöm és fájdalmam, szándékom és felajánlásom. Köszönöm, hogy elfogadtad, Uram, és hogy így szeretsz! Köszönöm, hogy Anyádat adtad nekem! Áldd meg mindazokat, akik ide elszegítettek. (Kati)

Előző napok feszített programja után megnyugtató volt, amikor pénteken reggel 5 órakor beültem az autóbuszba, és egy Mária jelenési helyre zarándokolhattam egy számomra fontos közösséggel. Ezeket az utakat azért szeretem, mert jelen van a lelki, szellemi és fizikai feltöltődés. Azt a nyugalmat szeretném kiemelni, amelyet számomra ez a négy nap jelentett. Remélem, ebből az otthoni élet zajos, mozgalmas napjai sem tudnak kibillenteni. Kiemelném a szentmiséket: a második napon a medjugorjei jelenések kápolnájában, este pedig a nemzetközi szentmise; harmadik nap szállásunk kápolnájában; negyedik nap Zágrábban a kármelita templomban. Az utazás napján a buszon volt a mise, amiből csak a lelkem és a szellemem részesült... a lélek kész, de a test erőtlen. (Ny. Piroska)

A magam és a csoport lelki állapota hazafelé 19.15-kor szeretetteljes vidámság, belső elégedettség. Odafelé: várakozás, kérdőjelekkel is. A felolvasáskor: a tanúságtételek fogódzókká lesznek. Engem mélyen megérintettek Ott: sok részlet-adta belső öröm; megerősítés a sok-sok zarándoktárs otlétével; lassú beépülés a hitünkbe. (István)

Milyen öröm volt látni, amint csak jönnek, jönnek a (Podbrón) nehéz terepen felfelé a csoportok, különböző nyelven, mind egy szívvel – egy lélekkel mondják a rózsafüzért. Kitaratóan, hittel. Hozzák sokan – én is – terheiket, szívüik vágyát bizalommal a Szűzanyához. Mennyi fiatal van közöttük, ez külön öröm! Itt nem megtűrt a vallásunk, hitünk gyakorlása, nyitott szívvel jelen van a falakon kívül is a Szűzanya, Jézus szeretete. Hány és hány embernek természetes, hogy letérdelve imádják az Oltáriszentséget, a Szűzanya segítségével szólnak Jézushoz. Érezzük a Szűzanya féltő szeretetét, és ezt szereteteinknek viszik haza. (Kinga)

Nagy meglepetés és öröm volt számomra, amikor első napon a szentmise helyszínére, a jelenések kápolnájába igyekezve ismerős magyar testvérekkel találkoztam, akik a téren énekeltek, gitároztak. Ők Keszthelyről Pawel atyával érkeztek. A közös szentmisén a három kármelita atya (Tarzi, Pál és Pawel) vezetésével boldogan dicsőítettük Urunkat, és adtuk hálát azért, hogy eljöhettünk égi Édesanyánkhoz, a Gospához.

Felmentünk a jelenések hegyére a Podbróra. Útközben idősek, fiatalok, családok, barátok, közösségek, kezükben a rózsafüzérrel, sokféle nyelven mondták a Szűzanya imáját. Felérve csendben letérdeltünk/leültünk Jézus keresztje és Mária szobra mellé. Nagynagy békesség töltött el. (Magdi)

Felejthetetlen élmény volt számomra Slavko Barbaric (1940-2000) atya Mária-jelenéssel foglalkozó kutatásainak helyszínére érkezni.

Leróttuk kegyeletűnket sírjánál, ahol nemzetközi zarándokcsoport (olasz, német, japán stb.) s a síron elhelyezett gyertyák, virágcsokrok látványa fogadott bennünket. Meghatottan helyeztük el a győri kármelita zarándokcsoport mécsesét a fekete síron/sírkövön Slavko atya fényképe alá. Köszönöm a kalauzólást szobatar-samnak, aki többször tért vissza Medjugorjéba, s esti beszélgetésünkkel felidézte élményeit. Szombaton, a szentmise után sétáltunk ki Slavko atya sírjához, aki életét áldozta fel a Mária-jelenések kutatásáért, népszerűsítéséért. (Judit)

Olga asszony felolvasta nekünk a Szűzanya 2009. május 2-i üzenetét, ami igen megérintett. Az üzenet így szól:

„A Szűzanya nagyon szomorú volt. Csak elmondta az üzenetet, és megáldott bennünket.

Drága gyermekek. Már régóta anyai szívemet adom nektek. Ti elutasítottok engem. Megengeditek, hogy a bűn egyre jobban hatalmába kerítsen benneteket. Megengeditek, hogy uralkodjon rajtatok, és megfosszon ítélőképességetektől. Szegény gyermekeim! Tekintsetek körül, és nézzétek az idők jeleit. Azt gondoljátok, hogy tudtok Isten áldása nélkül élni? Ne engedjétek, hogy a sötétség elborítson benneteket. Szívetek mélyéből kiáltatok Fiamhoz. Az Ő neve szétoszlatja a legnagyobb sötétséget is. Veletek leszek, csak hívjatok engem, és mondjátok: »Itt vagyunk Édesanyánk! Vezess bennünket!« Köszönöm nektek!”

Úgy érzem, igen fontos, életbe vágóan fontos hogy hallgassunk anyai szavára, komolyan vegyük figyelmeztetéseit, hívását, és hogy kérjük, elfogadjuk vezetését. (Kriszta)



KÖNYVAJÁNLÓ

AZ ÉLETBE VÁGÓ ISTEN – KERESZTES SZENT JÁNOS ISTENTAPASZTALATA

„Fontos számomra ez a könyv, és azt gondolom, mások is annak találják majd... Iain Matthew gyönyörűen mutatja meg az igazi Keresztes Szent Jánost. János életének közepontjában Jézus áll; szilárdan és szeretetben van együtt Vele.” (Jean Vanier előszavából)

„Iain Matthew kitűnő alkotása bevezeti, beírja életünk sorai közé János tapasztalatát. Azok számára, akik meg akarják érteni, miként értelmezhető Keresztes Szent János üzenete manapság, nem csupán ajánlott, hanem kötelező olvasmány.” (Ronald Rolheiser)

Keresztes Szent János olyan Isten mellett tesz tanúságot, aki találkozni akar velünk, és legnagyobb szükségünkben szeret minket. János a 16. századi Spanyolországban élt kármelita szerzetesként. Noha életében visszautasítás és fogság volt osztályrésze, költeményei és prózája a csodálatos Isten szépségét és erejét hirdeti. Írásai szelíden vezetnek minket végig a szerető Istennel való kapcsolat elmélyülésének útján, egészen az életadó imádság beláthatatlan mélységéig. Bátorságot önt belénk, hogy higgyük: életünk megváltozhat, bármennyire valószínűtlennek vagy lehetetlennek is tűnik a változás.

Iain Matthew 1978-ban, Oxfordban lépett be a Sarutlan Kármeliták Rendjébe. Szolgált egyházközségben, foglalkozott ifjúsági pasztorációval, valamint számos lelkigyakorlatot és előadás-sorozatot vezetett Európában és Ausztráliában. Jelenleg Oxfordban él és dolgozik egy kármelita közösség elöljárójaként.

Megrendelhető: Sarutlan Kármelita Nővérek, 7396 Magyarszék, Pf. 9.
www.karmelita.hu honlapon keresztül e-mailen
Ára: 2200 Ft + postaköltség



LISIEUX-I SZENT TERÉZ EGYHÁZTANÍTÓ

Mit jelent az Egyházban az „egyháztanító” (egyházdoktor) cím, amellyel Lisieux-i Szent Terézt 1997-ben II. János Pál pápa megisztelte? Miért nyilvánította az Egyház egyetemesnek Teréz lelki tanítását? – Ezt szeretné bemutatni sorozatunk jelen kiadványa.

„Az irgalmasság Atyja Krisztus által a Szentlélekben árasztja ki az isteni szeretet tudományát. Ezt az ajándékot a kicsinyek és alázatosak kapják, hogy ismerjék meg és hirdessék az Ország titkait, amelyek rejtve vannak a tudósok és bölcsek előtt. Ezért ujjongott föl Jézus a Szentlélekben, hálát adva az Atyának, aki így rendelkezett (vö. Lk 10,21-22; Mt 11,25-26). (...)

A kicsinyeknek egészen sajátos módon nyilatkoztatták ki az Ország titkait. Közöttük tündököl a Gyermek Jézusról és a Szent Arcról nevezett Teréz, a sarutlan kármelita rend fogadalmas nővére...

Élete folyamán Teréz új megvilágításokat, rejtett és titkos jelentéseket fedezett föl és az isteni Mestertől megkapta a szeretet tudományát, amelyet olyan sajátos, eredeti módon fejtett ki írásaiban. Ez a tudomány fényesen igazolta, hogy mennyire ismerte az Ország titkát és tapasztalta meg személyesen a kegyelmet. Az evangéliumi bölcsesség sajátos karizmájának tekinthetjük ezt, amelyet Teréz, mint a többi szent és hitmester, az imából merített.

Századunkban gyorsan, egyetemesen és állandó jelleggel elfogadták életpéldáját és evangéliumi tanítását. Szinte koraérett lelki érettségét utánozta az Egyház, amikor életszentségét néhány év alatt elismerte. (...) Kevéssel később (...) ugyanaz a pápa (XI. Piusz) szentté avatta... Kiemelte erényei ragyogását és tanítása eredetiségét. Két évvel később (...), sok missziós püspök kérését meghallgatva Xavéri Szent Ferencsel együtt a missziók védőszentjévé nyilvánította...

Tanítását gyakran foglalták össze a kis út név alatt. Ez nem más, mint az életszentség evangéliumi útja mindenki számára...

A lelki gyermekiség közvetítésével meg lehet tapasztalni, hogy minden Istentől jön, Hozzá tér vissza és Benne lakozik, mindenki üdvösségéért, az irgalmas szeretet misztériumában. Szentünknek ez a tanbeli üzenete, amelyet tanított és megélt.” (II. János Pál pápa *DIVINA AMORIS SCIENTIA* kezdetű apostoli leveléből)

Megrendelhető: Sarutlan Kármelita Nővérek, 7396 Magyarország, Pf. 9.
www.karmelita.hu honlapon keresztül e-mailen



Kármel liturgikus naptár

JÚLIUS

13. hétfő **Los Andes-i Szt. Teréz** nővér – *választható emléknap*
 16. csütörtök **KÁRMELHEGYI BOLDOGASSZONY** – **főünnep**
 17. péntek **A Compiègne-i vértanú kármelita nővérek** – *emléknap*
 19. **Az isteni kegyelem anyja** – *emléknap*
 20. hétfő **Szent Illés próféta** – **ünnep**
 27. hétfő **Boldog Titus Brandsma** atya
 vagy: **Boldog Mária Pilar, Teréz, Mária Angeles vértanú** nővérek
 vagy: **B. Maria Mercedes Prat** nővér – *választható emléknap(ok)*

AUGUSZTUS

7. péntek **Trapani Szent Albert** atya – *emléknap*
 16. hétfő **Boldog Mária del Sagrario** vértanú nővér – *választható emléknap*
 18. kedd **Boldog Lénárd, Lajos-Mihály és Hubert** francia kármelita vértanúk – *választható emléknap*
 20. csütörtök **SZENT ISTVÁN KIRÁLY** – Tartományunk védőszentje – **főünnep**
 25. kedd **Betlehemi Boldog Mirjam** nővér – *választható emléknap*
 26. szerda **Szent Terézia anyánk szívsebzése** – *választható emléknap*

SZEPTEMBER

1. kedd **Redi Szent Terézia Margit** OCD nővér – *emléknap*
 4. péntek **Boldog Antal O.Carm.** vértanú – *választható emléknap*
 11. péntek **Jézusról nev. Boldog Mária** OCD nővér – *emléknap*
 17. csütörtök **Jeruzsálemi Szent Albert** pátriárka – **ünnep**

Rendi Szentjeink műveinek rövidítése:

Avilai Szent Teréz:	Keresztes Szent János:
Ö – Önéletrajz	KU – A Kármelhegy útja
TU – Tökéletesség útja	Éj – A lélek sötét éjszakája
BV – Belső Várkastély	SzÉ – A szellemi páros ének
Alap. – Alapítások könyve	ÉS – Élő Szeretetláng
EÉ. – Elmélkedés az Énekek Énekéről	L – Levelek
L – Levelek	

A rövidítések előtti szám a könyv számát (pl. 2KU = A Kármelhegy útja, második könyv) vagy a lakás számát (pl. 6BV = Belső várkastély, hatodik lakás) jelzi.

A folyóiratot győri szerkesztőségünkönél lehet megrendelni. Nincs meghatározott előfizetési díja, **adományokat** fogadunk el érte. Egy szám önköltségi ára. kb. 290.-Ft (postaköltség nélkül). Ez csak irányár. Aki ennél kevesebbet tud adományozni, annak sem szüntetjük meg előfizetését, amennyiben igényt tart újságunkra. Csekkeket évente kétszer postázunk, **a folyóirattal együtt**, azon lehet fizetni (a magas banki díjak miatt ajánlatos csak évente egyszer megtenni, nagyobb összegben).
Köszönjük, hogy imáikkal és anyagi hozzájárulásukkal támogatják Rendünket és folyóiratunkat. Isten fizesse meg. **Minden jótévőnkért templomainkban havonta egy szentmisét mutatunk be.**

TARTALOMJEGYZÉK

BEKÖSZÖNTŐ	1	A KÁRMEL NAGY CSALÁDJA	45
LELKISÉG	2	Isten Lelke lakik bennetek	45
„Számomra az élet Krisztus, a halál pedig nyereség”	2	„Az igaz a hitből él”	46
Isten üzenete az irgalom üzenete	4	Gyarapodjunk Isten Ismeretében.....	47
Szent Pállal imádkozni	8	IN MEMORIAM	49
Az ifjú Tarzuzsi Saul (1.rész).....	15	Emlékezés László László atyára.....	49
Saul, Paulus, Szent Pál	25	Prof. Dr. Sáringer Gyula akadémikus, keszthelyi templomatya emlékére	51
KARMELITIKUM	27	OLVASÓINK ÍRTÁK	54
Szent Illés és Szent Pál a kármelita hagyományban	27	Medjugorje	54
NEM CSAK GYERMEKEKNEK	30	KÖNYVAJÁNLÓ	61
A pisztráng	30	Az életbe vágó Isten – Keresztes Szent János istentapasztalata	61
GENERÁLIS KÁPTALAN	36	Lisieux-i Szent Teréz egyháztanító ...	62
Életképek a kármelita rend Fatimában tartott általános káptalanjáról	36	HÍREK–ESEMÉNYEK	63
A Sarutlan Kármeliták 90. Generális Káptalanjának üzenete	40	Kármel liturgikus naptár	63

Az első borítón: El Greco festménye

Hátsó borítón: részlet a Szent Pál bazilika homlokzatából.

Egy évben hat szám jelenik meg.

Kiadja a Magyar Sarutlan Kármelita Rendtartomány
8360-Keszthely, Tapolcai út 1/A, Tel-fax: 83/311-601
www.karmelitarend.hu

Szerkesztőség: Kármelita Rendház, 9021 Győr, Aradi vértanúk u. 2.

E-mail: gyor@karmelitarend.hu

Tel.: (96) 618 833, Fax: (96) 618 864

A kiadásért felel P. Bakos Rafael O.C.D. tartományfőnök

Felelős szerkesztő: P. Puvák Tarzícus O.C.D.

Borítóterv: Fehér Márta

Nyomdai előkészítés: Pozsgai Attila

Nyomta: Regia Rex Nyomda, Székesfehérvár; felelős vezető: Szánthó Zoltán

Számlaszámaink:

Sarutlan Kármelita Rendtartomány Győri Rendháza és Temploma

Bank: HVB 10918001-00000020-63350005 (a folyóirat erre a számlára megy)

„Kármelita Kispapok neveléséért és P. Marton Marcell Boldogáavatásáért” alapítvány

(Célja: a nevében foglaltak és a Kármelita Rend összes tevékenységének támogatása.

Közhasznú szervezet! Az adományok az adóalapból levonhatók)

Bank: **11100104-18055359-10000001**

Adószám: **18055359-1-41**